

FINANCIËLE VERANTWOORDING 2021 van het COA

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Beeld van het jaar 2021	4
1.3 Governance	9
1.4 Financiële sturingsrelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid	11
1.5 Financiële resultaten 2021	12
1.6 Nevenfuncties bestuur COA	12
1.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf 2021	13
1.8 Gebeurtenis na balans datum: Oekraïne	17
1.9 Verklaring van het bestuur	18
2. Jaarrekening 2021	19
2.1 Balans per 31 december (na resultaatsbestemming)	19
2.2 Rekening van baten en lasten over de jaren	21
2.3 Kasstroomoverzicht over de jaren	22
2.4 Toelichting op de jaarrekening	23
2.4.1. Algemeen	23
2.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	25
2.5.1. Grondslagen waardering van activa en passiva	26
2.5.2. Grondslagen voor resultaatbepaling	30
2.5.3. Grondslagen voor opstelling van het kasstroomoverzicht	31
2.6 Toelichting op de balans	32
2.6.1 Immateriële vaste activa	32
2.6.2 Materiële vaste activa	33
2.6.3 Vorderingen	34
2.6.5 Eigen vermogen	35
2.6.6 Voorzieningen	37
2.6.7 Langlopende schulden	38
2.6.8 Kortlopende schulden en overlopende passiva	39
2.6.9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	41
2.7 Toelichting op de rekening van baten en lasten	42
2.7.1 Toelichting baten	42
2.7.2 Toelichting lasten	45
2.7.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht	51
2.7.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)	52
3. Overige gegevens	53
3.1 Gebeurtenissen na balansdatum	53
3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	53
Bijlagen	60
Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever 2021	61
Bijlage 2 Bezettings- en capaciteitsgegevens	67
Bijlage 3 Financiële meerjarenoverzichten 2017 – 2021	70
Bijlage 4 Specificatie Europese subsidies	72
Bijlage 5 Overzicht afrekening projecten ministerie SZW	73
Bijlage 6 Principes Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners	74
Bijlage 7 Strategische risico's en interne beheersing	78

1. Bestuursverslag

1.1 Inleiding

Dit is de financiële jaarverantwoording 2021 van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, het COA. De financiële verantwoording wordt na goedkeuring gepubliceerd op [de website van het COA](#) en is voor iedereen toegankelijk. Het COA legt maatschappelijk verantwoording af met een apart jaarverslag, met dit jaar als titel 'Iedereen telt mee'.

In de Wet Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zijn de taken van het COA vastgelegd. Het COA biedt asielzoekers leefbare en veilige opvang en begeleidt hen naar een toekomst in Nederland of daarbuiten, in samenwerking met partners in de samenleving.

Het COA is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) en valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van JenV. Conform de bekostigingsafspraken tussen het COA en JenV stelt het COA na afloop van het boekjaar een financiële verantwoording op, bestaande uit een verslag van het bestuur, een bedrijfsvoeringsparagraaf en een jaarrekening. Op deze manier wordt conform de afspraken verantwoording afgelegd aan de eigenaar en financieel afgerekend met de opdrachtgever van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Daarnaast wordt via bijlage 5 van deze jaarrekening verantwoording afgelegd over de subsidie die het COA van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) ontvangt voor de begeleiding en inburgering van de bewoners.

De financiële verantwoording is opgesteld op basis van de daaraan te stellen wettelijke eisen, waaronder artikel 35 van de Kaderwet ZBO, de waarderingsgrondslagen zoveel mogelijk overeenkomstige toepassing van titel 9 boek 2 BW, de richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de Wet normering topinkomens (WNT).

1.2 Beeld van het jaar 2021

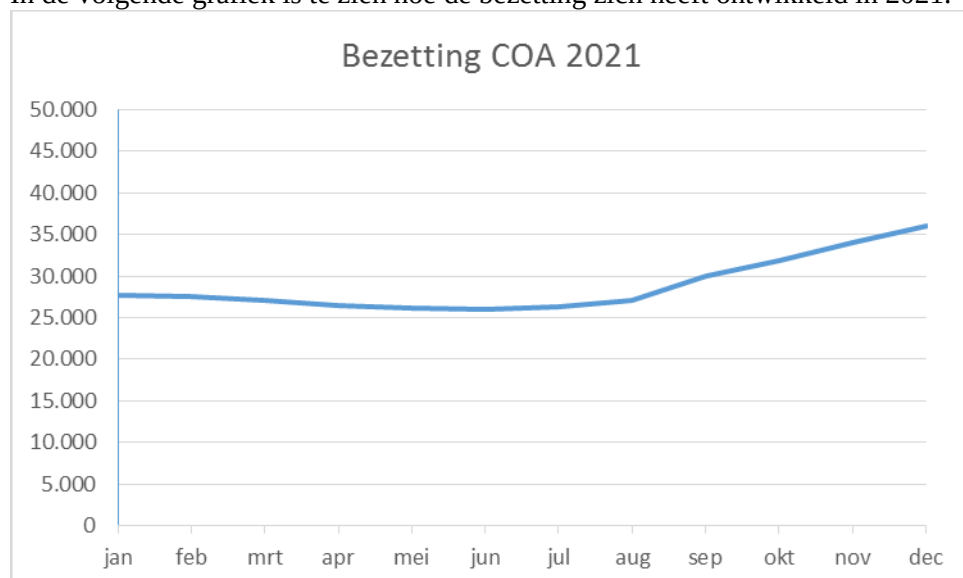
Het jaar 2021 stond in het teken van hoge asielinstroom, beperkte door- en uitstroom en de gevolgen van corona. Daar bovenop landden in juli- augustus de eerste evacués uit Afghanistan. Het COA luidde de noodklok vanwege een nijpend tekort aan opvanglocaties. In het land werden tijdelijke noodopvang locaties geopend; zowel voor de hogere instroom van nieuwe asielzoekers, als voor de evacués. Het openen en sluiten en weer openen van (nood)opvang locaties heeft een grote impact gehad op de COA medewerkers, de bewoners, gemeenten en overige partners en het uitvoeren van onze taken.

Ontwikkeling bezetting en capaciteit

Door de coronapandemie was in 2020 de asielinstroom gedaald. In dat jaar was zowel de instroom als de uitstroom fors lager dan verwacht. De prognose voor 2021 was toen dat in toenemende mate de instroom van asielzoekers weer op gang zou komen naarmate de coronapandemie zou afnemen. Bij de start van 2021 was de verwachting dat de bezetting van het COA zou groeien naar gemiddeld 27.898 bewoners in 2021, zoals ook opgenomen in de (concept) beschikking van JenV. Vanwege het wegvallen van de reisbeperkingen en andere coronamaatregelen is inderdaad in de loop van het jaar de asielinstroom weer toegenomen. Ook het aantal nareizigers in het kader van gezinshereniging dat eerder niet naar Nederland kon komen, is daardoor toegenomen. Echter in de tweede helft van 2021 was de toename zeer groot. Tegelijkertijd stagneerde de uitstroom van het aantal vergunninghouders in de opvang in de zomer van 2021, op ca. 11.000. Dit cijfer is – ondanks de forse inspanningen van gemeenten om de taakstelling te realiseren in de 2e helft van 2021 – beperkt gegroeid naar 12.000.

Concreet is de bezetting het tweede half jaar gegroeid van zo'n 26.000 naar ruim 36.000 bewoners. Dat kwam neer op zo'n 450 bewoners per week erbij oftewel een locatie van gemiddelde omvang per week erbij.

In de volgende grafiek is te zien hoe de bezetting zich heeft ontwikkeld in 2021.

Door bovenstaande ontwikkelingen kwam het COA terecht in een situatie van acute nood. Er waren onvoldoende opvangplekken en op sommige plekken een tekort aan medewerkers, waardoor veel ad-hoc noodoplossingen nodig waren. Signalen over behoefte aan meer opvangcapaciteit waren weliswaar eerder al afgegeven vanwege prognoses over een toenemende instroom, maar leidde tot onvoldoende extra plekken. De komst van de Afghaanse evacués in augustus maakte de capaciteitsproblematiek nog zichtbaarder en urgenter. Sinds de zomer werd hierdoor duidelijk dat de grenzen van de opvang werden bereikt.

Begin september heeft het COA in samenwerking met Defensie en betreffende gemeenten vijf noodopvanglocaties kunnen openen voor de Afghaanse evacués, daarna volgden velen andere noodopvanglocaties overal in het land. Concreet is dit een uitbreiding van 64 locaties naar 109 locaties, een groei van meer dan 10.000 opvangplekken. Dat betekende een enorme dynamiek en veel samenwerking met gemeenten om goede communicatie voor te bereiden en talloze persconferenties te organiseren, bewonersbrieven, bewonersbijeenkomsten, werkbezoeken en aanvullende communicatie. Uiteindelijk is het met hulp van veel partijen (waaronder Defensie en het RVB) en verschillende noodoplossingen gelukt om alle asielzoekers een bed te kunnen blijven bieden.

Niet alleen de capaciteitsopgave in opvangplekken was groot maar ook de opgave voor extra personeel. Nieuwe locaties moesten bemenst worden, bij voorkeur met een goede mix van ervaren en nieuwe medewerkers, op het gewenste kwaliteitsniveau en inclusief de benodigde capaciteit voor zorg en beveiliging. Het COA heeft veel extra inspanningen geleverd voor het verkrijgen van voldoende geschoold personeel in de huidige arbeidsmarkt. Sinds de zomer is er gestart met een grootschalige recruitmentactie. Het personeelsbestand (inclusief externe inhuur) is het afgelopen halfjaar gegroeid met ruim 600, naar zo'n 3800 medewerkers. Ook andere organisaties hebben personele capaciteit geleverd, onder andere gemeenten en maatschappelijke partners als het Rode Kruis. Ondanks alle inspanningen stond de kwaliteit van begeleiding het afgelopen half jaar onder druk, zeker op de noodopvanglocaties.

Impact corona crisis

Corona heeft ook in 2021 grote impact gehad op de organisatie. Zowel op de medewerkers als op onze bewoners. Om corona tegen te gaan heeft het COA diverse maatregelen genomen op het gebied van: testen, quarantaine en isolatie, communicatie en vaccinatie. Voor de omgang met corona en de geldende maatregelen wordt binnen het COA het coronaprotocol gebruikt en continu aangescherpt volgens de nieuwe maatregelen. Basis hiervoor is de samenwerking tussen het COA, GZA en de GGD. Wanneer er sprake is van een uitbraak op locatie, voert het COA overleg met de GGD omtrent de activiteiten op locatie.

Ondanks de inzet en aandacht voor inachtneming van de RIVM-maatregelen hebben zich ook op de COA locaties het afgelopen jaar corona besmettingen voorgedaan. Om het besmettingsrisico zo veel mogelijk te beperken hanteert het COA diverse quarantaine-en isolatieplekken waar bewoners opgevangen worden die (mogelijk) besmet zijn met corona. Sommige bestaande quarantaine en isolatie locaties zijn hiervoor verlengd en er zijn nieuwe geopend. Door de zeer hoge bezetting en het toenemend aantal besmettingen zijn echter ook op de reguliere locaties steeds meer quarantaine en isolatie plekken georganiseerd.

De impact van corona strekt tot alle facetten in de organisatie. Om besmettingsrisico's te beperken zijn op verschillende fronten de contacten met bewoners geminimaliseerd, wat heeft geleid tot een achterstand in bv. kamercontroles, trainingen op locatie, en groepsactiviteiten. De dienstverlening en begeleiding komt hierdoor ook onder druk te staan. Ook de impact op het terugkeerproces is groot, met name als gevolg van de reisbeperkingen. Asielzoekers kunnen niet verplicht worden een PCR-test te ondergaan, en dat betekent dat men vaak niet aan de inreisverplichtingen kan voldoen. Ook in het kader van gedwongen overdrachten komt het regelmatig voor dat detenties worden opgeheven als de asielzoeker niet meewerkt aan een PCR-test.

Het COA is verantwoordelijk voor het attenderen van de bewoners op de vaccinatiemogelijkheden en voor het uitnodigen van bewoners die in aanmerking willen komen voor een corona vaccinatie. Hiervoor is veel gedaan rondom communicatie over corona. Dit jaar heeft het COA gewerkt aan afspraken over registratie van vaccinaties en QR codes en de afspraken over (zelf) testen. Daarnaast zijn diverse vaccinatieprogramma's opgezet (bij instroom, regulier, booster en kinderen). De uitwerkingen van de coronamaatregelen hebben ook invloed gehad op de preventieve GGZ bijeenkomsten op locatie en het geven van lessen/ trainingen in digitale vorm, i.p.v. fysiek (bijv. NT2 lessen, KNM en ook de toekomsttraining voor bewoners in de terugkeerfase). Vanwege corona wordt er bij het COA, net als bij veel andere organisaties, hybride gewerkt. Deze vorm van werken houden we vast, ook in de periode die volgt na corona.

Begeleiding van bewoners

Naast het beschikbaar hebben van opvangplekken is de begeleiding van onze bewoners een belangrijke taak van het COA. Door de hoge instroom, beperkte door- en uitstroom, de komst van evacués uit Afghanistan en het tekort aan opvanglocaties stond de kwaliteit van begeleiding het afgelopen half jaar onder druk, zeker op de noodopvanglocaties. Daarbij had de coronapandemie grote impact, niet alleen op de medewerkers, maar ook op bewoners en de begeleiding daarvan. In 2021 heeft COA subsidie ontvangen van SZW voor de uitvoering van de programma's: Voorbereiding op Inburgering (Voorinburgering) en Vroege integratie en participatie (VrIP). Het openen en sluiten en weer openen van (nood)opvang locaties had ook grote invloed op de azc's en het uitvoeren van de Voorinburgering. Het was dan ook een uitdaging om het gemiddeld aantal uren Voorinburgering per week per deelnemer te realiseren, dit is helaas niet volledig gehaald. In totaal is 84,8% van het aantal afgesproken trajecten gerealiseerd.

Daarnaast is een van de belangrijke ontwikkelingen in 2022 de introductie van de nieuwe Wet Inburgering die op 1 januari 2022 in werking treedt. In voorbereiding hierop spant het COA zich samen met SZW in om een convenant als basis voor de samenwerking en verantwoording voor 2022 op te stellen. De verwachting is dat in 2022 het COA te maken heeft met een aanzienlijk grotere instroom van nareizigers en een piek van nieuwe inburgeringsplichtige vergunninghouders die in aanmerking komen voor VrIP en Voorinburgering.

Overlastgevers

Een kleine, steeds wisselende, groep asielzoekers zorgt voor overlast en/of criminaliteit. Deze kleine groep heeft een grote impact op de leefbaarheid en veiligheid van medebewoners en COA medewerkers. Ook ondermijnt deze overlast het draagvlak voor de opvang in de maatschappij en het belast de keten en de lokale omgeving. Overlast kan nooit volledig voorkomen worden, maar met ketenbrede maatregelen kunnen omvang en impact wel verminderd worden. Het afgelopen jaar is er wederom veel aandacht geweest voor overlast veroorzaakt door de bewoners van het COA. Ook is dit jaar het onderzoeksrapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid naar de aanpak van overlastgevende asielzoekers gepubliceerd. De Inspectie constateert dat het COA, de IND, de DT&V, de politie en Nidos stappen hebben gezet in de aanpak van overlast en criminaliteit die wordt gepleegd door asielzoekers. De situatie op de huidige handhaving- en toezichtlocatie (htl), die sinds februari 2020 is geopend, is volgens de Inspectie vergeleken met de situatie op de toenmalige extra begeleiding- en toezichtlocaties (ebtl) in 2018 aanzienlijk verbeterd. De aanpak en afstemming m.b.t. bewoners met overlastgevend gedrag gaat dan ook onverminderd door. Onder andere door de inzet in het kader van de samenwerking en ondersteuning van de Top X aanpak, die gericht is op ketenbrede aanpak van overlastgevende en criminele asielzoekers. Over de voortgang van deze activiteiten wordt periodiek afgestemd en is er een ketenstuurgroep geïnstalleerd.

De overlast van een kleine groep AMV's is de laatste jaren zowel van karakter als in ernst veranderd. Om lopende initiatieven in de aanpak van AMV met overlastgevend gedrag samen te brengen, is door het COA en Nidos een gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld. Deze beoogt een breed afgestemde aanpak te realiseren en bestaat deels uit oplossingen die binnen de handelingsmogelijkheden van het COA en Nidos liggen.

Time-out

Door het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Haqbin is het niet langer mogelijk overlastgevers tijdelijk opvang te ontzeggen zonder een alternatief. Om die reden heeft het COA andere maatregelen moeten treffen voor de situatie dat de overlastgever zelf geen alternatieve verblijfplaats heeft, zoals verblijf bij bijvoorbeeld familie of vrienden. De time-outplek is onderdeel van het maatregelenbeleid van het COA. Het bestuur van het COA heeft ook gevraagd om mogelijkheden te onderzoeken voor een time out buiten het COA, maar dat is tot op heden geen optie gebleken.

Pilot opvang spoor 2

De asielaanvragen van personen uit een veilig land van herkomst zijn, in de regel, kansarm. Deze groep doet echter een groot beroep op alle partijen in de keten. Mede om die reden heeft de staatssecretaris aangegeven al het mogelijke te willen doen om de komst van deze groep asielzoekers naar Nederland te ontmoedigen. Een versobering van de (opvang)voorzieningen paste daarbij, waartoe een pilot was opgezet in de gemeenten Ter Apel en Budel. Deze pilot is succesvol gebleken, maar stopt in de huidige vorm per 1-1-2022. Er zijn echter geen nieuwe locaties gevonden waar deze modaliteit kan worden aangeboden, daarmee gaat de migratieketen terug naar de situatie van vóór de pilot. Dit betekent dat asielzoekers uit spoor 2, na afronding van hun versnelde asielprocedure, weer worden doorgeplaatst naar reguliere opvanglocaties verspreid door het land. Daar wachten zij de

uitspraak op hun (hoger) beroep af. Bij zicht op spoedige terugkeer kunnen vreemdelingen uit deze groep ook op de vrijheidsbeperkende locatie (vbl) worden geplaatst. De gemiddelde verblijfstijd van de spoor 2 doelgroep in deze gemeenten zal hierdoor in vergelijking met de pilot afnemen. Het COA zet zich samen met JenV en de LRT in voor het blijven zoeken naar nieuwe locaties voor Spoor 2.

Organisatieontwikkeling

Dit jaar heeft laten zien dat het COA zich bevindt in een zeer snel veranderende omgeving. Dit vraagt flexibiliteit om telkens te vernieuwen. Organisatieontwikkeling is dan ook nodig om knelpunten op te lossen en vorm te geven aan onze ambities. Om hier richting en invulling aan te geven is de meerjarenstrategie opgesteld. Op het gebied van organisatieontwikkeling zijn in 2021 diverse stappen gezet die bijdragen aan een duurzame en wendbare organisatie van het COA. Zo is gestart met het programma 'COA ontwikkelt', dat is ontstaan vanuit de wens om alle ontwikkelingen en activiteiten die samenhangen met de organisatieontwikkeling in lijn met elkaar te brengen, bijvoorbeeld op het gebied van leiderschap, teamontwikkeling, en ontwikkelassessments voor leidinggevendenden. Tevens is in 2021 een externe tussenevaluatie gestart naar de reorganisatie die plaats vond in 2020.

Meerjarenstrategie 2020 – 2025

In de meerjarenstrategie staat de kern van wat het COA doet – het opvangen en begeleiden van asielzoekers – uitgewerkt in concrete, meetbare doelstellingen voor de komende jaren. De meerjarenstrategie geeft daarmee intern en extern helderheid over waar het COA voor staat, de doelen die we willen bereiken en de keuzes die we daarbij maken. De meerjarenstrategie van het COA wordt jaarlijks getoetst op passendheid binnen de maatschappelijke context. We blijven binnen en buiten Nederland samen met stakeholders gericht samenwerken om onze doelstellingen te realiseren. Voor 2021 bleek uit de toets dat alleen aanscherping nodig was bij enkele operationele doelen of resultaatomschrijvingen. Daarnaast heeft actualisatie plaatsgevonden op basis van POK/WaU en de ketendoorlichting van EY. Door de capaciteitsdruk en corona stond de realisatie van de doelen van de MJS onder druk. De doelen staan echter nog overeind en hier gaat het COA komend jaar mee verder.

Veiligheid medewerkers

Naast veiligheid voor onze bewoners heeft het COA continu aandacht voor veiligheid voor onze medewerkers. Actualiteit en ontwikkelingen rondom dit thema worden regelmatig uitgelicht op intranet. Er worden medewerkersbijeenkomsten over 'Veiligheid op locaties' georganiseerd waar medewerkers hun ervaringen, suggesties en zorgen met elkaar en met bestuur en directie delen. Ook komen in diverse workshops en opleidingen actuele onderwerpen als grensoverschrijdend gedrag naar voren.

Stabiele opvang

Afgelopen jaar is met de eigenaar en opdrachtgever een aantal eerste gesprekken gevoerd over een stabielere opvang systeem. De forse stijging van het aantal op te vangen asielzoekers in 2021 heeft laten zien dat er behoefte is aan meer rust, stabiliteit en kwaliteit in het opvangsysteem. Het systeem van het voortdurend openen en sluiten van locaties is niet toekomstbestendig. Het noodzaakt te vaak tot het opereren vanuit een crisismodus. Hetgeen regelmatig ook leidt tot dynamische besluitvormingsprocessen die onderlinge bestuurlijke verhoudingen raken.

In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' is expliciet aandacht voor het perspectief van uitvoeringsorganisaties en voor de menselijke maat. Specifiek is voor het COA en de IND opgenomen dat de financiering stabielere en toekomstbestendiger moet worden. Daarvoor zijn ook structurele financiële middelen opgenomen in het coalitieakkoord. In 2022 zal Stabiele opvang met bijbehorende stabiele financieringsafspraken samen met J&V verder worden uitgewerkt.

Financiën

Het jaar 2021 is geëindigd met een bedrijfsresultaat van € 88,0 miljoen (10,3 % van de baten). De omzet was hoger dan begroot (16%) en dan vorig jaar (17%). Dit komt met name door de hoge bezetting op locaties. Doordat het onvoldoende lukte om (tijdig) nieuwe locaties te verwerven, werden relatief veel bewoners opgevangen op de beschikbare locaties. Daar tegenover staat een forse stijging van de materiële kosten door de opening van vele nieuwe locaties in combinatie met het feit dat door schaarste de huurprijzen hoog zijn. Ook hadden we in 2021 fors hogere beveiligingskosten door de relatief kleine omvang van een aantal nieuwe (nood)locaties. Op totaalniveau stegen de kosten echter minder hard dan de omzet doordat met name de personele lasten slechts beperkt stegen als gevolg van het feit dat het werven van personeel, door de lastige omstandigheden op de arbeidsmarkt, moeilijk is.

1.3 Governance

Zelfstandig bestuursorgaan

Op 1 juli 1994 is het COA – een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) met rechtspersoonlijkheid – bij wet opgericht. De taken van het COA zijn op hoofdlijnen vastgelegd in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (Wet COA). De hoofdvestiging van het COA staat in Den Haag.

Sinds 2007 is de Kaderwet ZBO van toepassing. Om de Wet COA in overeenstemming te brengen met deze kaderwet is in november 2009 het wetsvoorstel Wijziging van de Wet COA in de Tweede Kamer ingebracht. Per 1 januari 2011 is de wet in werking getreden, hiermee is de instelling van het bestuur van het COA geformaliseerd.

Het uitvoeren van onze taak gebeurt in goede afstemming cq. samenwerking met onderdelen van de rijksoverheid, in het bijzonder met onderdelen van het ministerie van JenV (eigenaar- en opdrachtgever), met overige partners in de migratieketen en met het ministerie van SZW als opdrachtgever voor het onderdeel begeleiding en inburgering van onze bewoners. Ook met gemeentelijk en provinciaal bestuur vindt via regietafels intensieve afstemming en samenwerking plaats.

Per 1 januari 2020 zijn de COA medewerkers ambtenaar geworden. Hiermee zijn verplichtingen geformaliseerd voor het COA als overheidswerkgever en voor de COA-medewerker als ambtenaar.

Kaders voor de governance

De kaders voor de governance van het COA zijn vastgelegd in wet- en regelgeving en nadere afspraken met het ministerie van JenV. Daarnaast werkt het COA vanuit de principes van de code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners. De kaders hebben de volgende structuur:

- Wet COA;
- Kaderwet zelfstandige bestuursorganen;
- Reglement voor het bestuur van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- Toezichtarrangement COA;
- Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners.

Toezicht: eigenaar en opdrachtgevers

De toezichtrol ligt bij het ministerie van JenV. De rol van eigenaar en ambtelijk toezichthouder wordt vervuld door de plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie en de. De rol van opdrachtgever is belegd bij de directeur-generaal Migratie (DGM), daarnaast is ook het ministerie van

Sociale Zaken en Werkgelegenheid een opdrachtgever van het COA. De toezichtrol is nader uitgewerkt in het toezichtarrangement.

Adviesraad COA

Het COA heeft sinds 2016 een door het bestuur benoemde Adviesraad. De Adviesraad heeft sinds 1 april 2021 drie nieuwe leden - Sigrid Verweij, Shermin Amiri en Krishna Taneja – naast de zittende leden Yasemin Tümer (voorzitter) en Marien de Langen. De Adviesraad functioneert als een onafhankelijke sparringpartner en klankbordgroep voor het bestuur van het COA en geeft gevraagd en ongevraagd strategisch advies. Met de Adviesraad organiseert het bestuur tegenspraak, inspiratie en externe denkkraft, gericht op allerlei COA-vraagstukken. Het advies heeft een intern karakter, wordt uitsluitend aan het bestuur uitgebracht en is niet bindend.

In 2021 heeft de Adviesraad over verschillende thema's van gedachten gewisseld met het bestuur van het COA. Onder meer heeft de Adviesraad suggesties gedaan over hoe de samenwerking met woningcorporaties verbeterd kan worden onder meer waar het gaat om het versnellen van de uitstroom en het flexibel op- en afschalen op locaties. Ook heeft de Adviesraad zijn reflectie gegeven op de vastgoedvisie van het COA, op het concept van stabiele opvang en op de invulling van het crisismanagement binnen het COA (gerelateerd aan de capaciteitsdruk). Tevens is gesproken over het thema 'stakeholdermanagement'.

Bestuur COA

Het bestuur van het COA bestaat uit de heer dr. M. Schoenmaker (bestuursvoorzitter) en de heer drs. J. Kapteijns (bestuurslid en plv. bestuursvoorzitter). Het bestuur werkt vanuit een collegiaal principe.

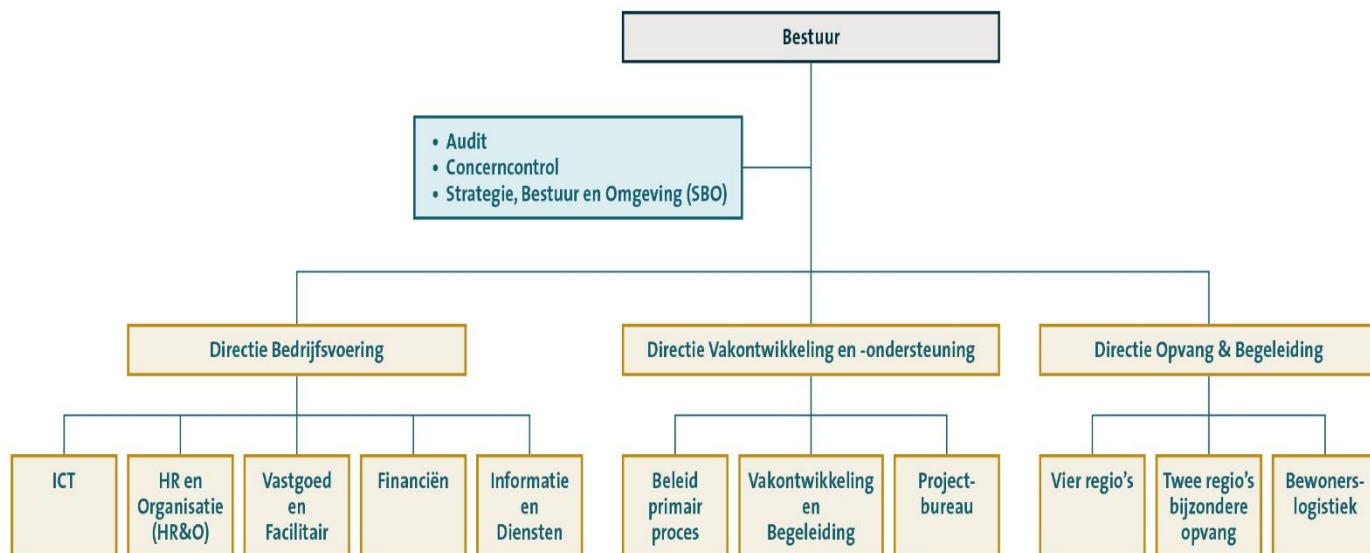
Extern toezicht

Het werkgebied van het COA staat onder toezicht van de Inspectie JenV. Voor wat betreft de gezondheidszorg en de jongeren die verblijven bij het COA, staat het COA ook onder toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Burgers en bewoners kunnen met klachten, waarbij zij menen dat het COA hen onvoldoende hoort, terecht bij de Nationale Ombudsman. Op regionaal en lokaal niveau staat het COA op aspecten onder toezicht van lokale toezichthouders, zoals de brandweer en gemeentelijke toezichthoudende organisaties als de GGD. Bij de uitvoering van het werk staat het COA verder onder toezicht van de arbeidsinspectie.

Interne organisatie

Hieronder is het organogram van het COA weergegeven. De interne organisatie bestaat uit drie directies: Opvang & Begeleiding, Bedrijfsvoering en Vakontwikkeling & Ondersteuning. Daarnaast zijn er drie stafafdelingen: Strategie, Bestuur en Omgeving (SBO), Concern Control en Audit. Vanuit de kernwaarden menswaardig, samen, open en resultaatgericht wordt de samenwerking vorm gegeven.

Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners

De Code Goed Bestuur is binnen de Handvestgroep Publiek Verantwoorden tot stand gekomen en in 2015 herijkt. In 2018 is de Handvestgroep Publiek Verantwoorden (HPV) opgegaan in het Netwerk Publieke Dienstverleners. De code bestaat uit vijf kernprincipes: Dialoog, Bestuur, Tegenkracht, Beheersen en Verantwoorden. Publiek Belang is de overkoepelende drijfveer en is leidend voor de kernprincipes. De code schrijft voor dat er elk jaar uitleg dient te zijn over de invulling en operationalisering van de principes. Dit is opgenomen in bijlage 6.

1.4 Financiële sturingsrelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid

Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers

De Wet COA stelt in de hoofdstukken III, IV en V regels ten aanzien van de bekostiging van het COA. Met ingang van 1 januari 2004 is een besturingsmodel van kracht waarbij het COA op resultaat wordt aangestuurd. In 2005 is daarom het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers vastgesteld, waarin nadere regels worden gesteld voor een aantal onderwerpen die met de (vaststelling van de) subsidie samenhangen. Het Subsidiebesluit is een besluit op hoofdlijnen, dat verwijst naar sturingsafspraken (kostprijsystematiek, vermogenssystematiek en dergelijke) die tussen de minister en het COA worden gemaakt. Deze sturingsafspraken zijn gedetailleerd beschreven in de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021. Door deze manier van werken kan het Subsidiebesluit ongewijzigd blijven als de minister en het COA nieuwe afspraken maken.

Financiële verantwoording en beschikking

De financiële verantwoording wordt uiterlijk op 15 maart na het betreffende boekjaar aangeboden aan de eigenaar. De eigenaar stelt vervolgens voor 15 juni de financiële verantwoording vast inclusief de resultaatbestemming.

De belangrijkste afspraak met de opdrachtgever is de jaarlijkse beschikking van het departement waarin aantallen op te vangen asielzoekers en daaraan gekoppelde financiering zijn opgenomen. De financiering van het COA is vrijwel volledig gebaseerd op prijs maal hoeveelheid. Het COA rapporteert per tertaal over de voortgang aan de eigenaar en de opdrachtgever.

1.5 Financiële resultaten 2021

De volgende tabel geeft een gecompriemd overzicht van de belangrijkste kengetallen over 2021 ten opzichte van 2020.

Kengetallen (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Resultaten		
Totaal baten	851.639	726.639
Totaal lasten	764.587	665.716
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	87.052	60.923
Bijzonder resultaat	971	1.695
Resultaat voor resultaatsbestemming	88.023	62.618
Resultaat tov totale baten	10,3%	8,6%
 Vermogen per 31 december		
Eigen vermogen	58.588	57.173
Balanstotaal	513.750	452.069
Investerings in vaste activa	82.260	63.836
 Bezetting centrale opvang		
Bezetting per eind	36.467	27.723
Gemiddelde bezetting	29.400	27.302
 Ratio's per 31 december		
Liquiditeit	0,60	0,45
Solvabiliteit	0,11	0,13

1.6 Nevenfuncties bestuur COA

Het COA onderschrijft de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners en geeft openheid over de nevenfuncties van de leden van het bestuur met een aanduiding of deze bezoldigd dan wel onbezoldigd zijn (gedurende 2021).

De heer dr. M. Schoenmaker (1967)

Nevenfuncties:

- Voorzitter RvT Jeugdbescherming West (bezoldigd)
- Voorzitter RvT Stichting Openbare Bibliotheek Gouda (bezoldigd)
- Lid RvT Stichting Nationaal Jeugd Fonds Jantje Beton (onbezoldigd)
- Lid RvT Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (bezoldigd)

De heer drs. J. Kapteijns (1975), bestuurder en plaatsvervangend voorzitter

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht van woningcorporatie Thuisvester (bezoldigd)

1.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf 2021

Algemene terugblik bedrijfsvoering 2021

In 2021 ging vanzelfsprekend veel aandacht in de bedrijfsvoering uit naar het opschalen van de opvangcapaciteit. Hierbij ging het niet alleen over het realiseren van extra opvangplaatsen, maar ook over het realiseren van alle benodigde ICT-voorzieningen en de werving van honderden nieuwe medewerkers die nodig waren. Hiervoor was veel samenwerking met andere partijen nodig. Zoals met de IND en DT&V rondom gezamenlijke huisvesting, maar ook met het Rijksvastgoed bedrijf, het Rode Kruis en Defensie. Doelstelling is om deze samenwerkingsverbanden in 2022 verder te intensiveren en daarbij ook nog andere externe partners aan ons te binden zoals evenementenorganisaties en hotels, als ook organisaties die zorgdragen voor huisvesting arbeidsmigranten en andere maatschappelijke organisaties.

Net als vorig jaar, had corona dit jaar veel impact op de organisatie. Werkprocessen en protocollen als gevolg van wisselende coronamaatregelen zijn telkens geactualiseerd. Dit jaar waren de quarantaine- en isolatielocaties ook van belang om besmettingsrisico's zo veel mogelijk tegen te kunnen gaan. De impact van corona is ook terug te zien in de ontwikkeling van het ziekteverzuim. Eén van de speerpunten uit de meerjarenstrategie is een gezonde organisatie. Het ziekteverzuimpercentage is in 2021 8,24% en daarmee boven de norm. Ongeveer 6,66% bedraagt langdurig verzuim. Hierin spelen persoonlijke en werkgebonden effecten van corona een rol, maar zeker ook de druk op de locaties. Inmiddels hebben we gerichte maatregelen genomen om dit verzuim terug te dringen en worden medewerkers intensiever ondersteund. Ook is er meer aandacht voor preventie en vitaliteit van medewerkers, bijvoorbeeld d.m.v. workshops over werkstress en extra inzet van bedrijfsmaatschappelijk werk. Het gebruik van bedrijfsmaatschappelijk werk is dit jaar ook toegenomen t.o.v. 2020.

Dit jaar zijn ook op Informatievoorziening(IV)/ICT gebied flinke stappen gezet. Zo is er gewerkt aan digitale fitheid van de organisatie en is dat als dwarsdoorsnijdend thema opgenomen in de meerjarenstrategie van het COA. Digitale fitheid van de organisatie is immers ook randvoorwaardelijk om andere doelen uit de meerjarenstrategie te behalen. Een goed functionerende en robuuste informatievoorziening is van belang voor zowel medewerkers als ook voor bewoners om de zelfredzaamheid van bewoners op de locaties in het dagelijks leven te vergroten, bijv. door het kunnen volgen van (digitaal) onderwijs. Om richting te kunnen geven aan alle IV/ICT ontwikkelingen heeft het COA in 2021 haar strategie voor de informatievoorziening opgesteld, de 'I-strategie'. Deze I-strategie vormt een integrale aanpak waar diverse disciplines binnen onze organisatie de komende drie jaar een bijdrage leveren aan digitale transformatie. Onderdeel hiervan is onder andere de ontwikkeling van een cloudstrategie, waarmee de voorbereiding wordt getroffen voor een toekomstbestendige informatievoorziening. Ook worden er Rijksbreed en door JenV vele stappen gemaakt op dit gebied waar het COA bij aangesloten is. Het afgelopen jaar heeft JenV voor een aantal uitvoeringsorganisaties Red Teaming acties ondernomen, waarbij kwetsbaarheden in de informatievoorziening zijn onderzocht. Het COA nam ook deel aan dit traject en geeft hier gevolg aan door middel van adequate preventie, detectie en responsieve maatregelen. Over de voortgang en ambities op het gebied van informatievoorziening vindt overkoepelend CIO overleg plaats met JenV. Zo ook over het realiseren van het traject 'informatiehuishouding op orde' (IHOO). Waarmee onder andere de doelstellingen met betrekking tot document management (waaronder archivering) wordt gerealiseerd. Dit jaar is ook het traject IAM (Identity and Access Management) gestart, wat net als bij IHOO, in nauwe en goede samenwerking met JenV is opgepakt.

Het COA hecht veel waarde aan digitale veiligheid en het veilig omgaan met gegevens. Daarom besteedt het COA veel aandacht aan een adequate (organisatie)inrichting van informatiebeveiliging en

privacy. Naast de technische beveiliging wordt ook de bewustwording van personeel verhoogd d.m.v. campagnes en workshops, zoals het initiatief Wees Alert Online. Het COA is ook aangesloten op het programma weerbaar JenV. Ondanks de genomen maatregelen hebben we vijf datalekken, veroorzaakt door menselijke handelingen, bij de Autoriteit Persoonsgegevens moeten melden.

Beschermde opvang

De beschermde opvang kende voor een langere periode een lage bezettingsgraad. In 2021 is de beschermde opvang afgeschaald naar 24 bedden. Aan Yadeborg is als contractpartij voor de beschermde opvang aangegeven dat zij geen uitvoering meer geven aan het contract. Met Xonar en Nidos worden gesprekken gevoerd over verruiming van indicatie AMV voor de beschermde opvang. Dit binnen de opdracht die het COA heeft. Doel is om het mogelijk te maken meer AMV, die een beschermingsbehoefte hebben, in de beschermde opvang te kunnen plaatsen en daarmee stabiliteit en continuïteit te realiseren. Lukt dit niet dan blijft het voortbestaan van de beschermde opvang in deze vorm een vraag.

Voortgang Programma Flexibilisering

2021 heeft grotendeels in het teken gestaan van een zoektocht naar voldoende opvangplekken, die op korte termijn inzetbaar waren. Er heeft hierdoor minder aandacht kunnen zijn voor het realiseren van flexibele opvangplekken. Ook omdat, teneinde opvanglocaties daadwerkelijk flexibel in te kunnen zetten, er voldoende opvangcapaciteit nodig is. Aspecten als een beperkte beschikbaarheid van de juiste panden en specifieke bouwtechnische vereisten, zijn factoren die de realisatie van flexibele opvangvormen tot een uitdaging maken. Aan diverse tafels, waaronder de Provinciale Regietafels, is nader gesproken over de manieren waarop flexibel met groei en krimp van het aantal opvangplekken kan worden omgegaan.

Ook de vorming van provinciale plannen, zoals afgesproken in de Uitvoeringsagenda Flexibilisering die in mei 2020 door de Landelijke Regietafel is vastgesteld, heeft door de intensieve zoektocht naar opvangplekken, en het versneld huisvesten van vergunninghouders in gemeenten, niet de benodigde aandacht kunnen krijgen. De totstandkoming van de provinciale plannen is dan ook nog niet afgerond. Nog niet alle plannen zijn opgeleverd. Provincies werken verder aan de planvorming die ziet op de middellange termijn (1 januari 2023).

Het besluitvormingstraject rondom de GVL-vorming van de locatie in Gilze is onverminderd doorgegaan. De huidige renovatie van de locatie wordt uitgebreid om gezamenlijke en langjarige huisvesting van de ketenpartners en mede daardoor intensivering van de ketenbrede samenwerking, mogelijk te maken. De herontwikkeling van het opvanggedeelte wordt daartoe uitgebreid met een dienstencentrum.

De herontwikkeling van de locatie in Budel-Cranendonck tot GVL behoeft aanpassing van het bestemmingsplan. Echter er is draagvlak binnen de gemeenteraad nodig om het verzoek van COA tot wijziging van het bestemmingsplan te realiseren. Dit draagvlak bleek er in het najaar van 2021 niet meer te zijn. Het COA heeft nu een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. Op de korte termijn brengt dit geen wijzigingen met zich mee waar het betreft de omvang van de locatie en de werkzaamheden die er worden uitgevoerd. Wel is een op een later moment beoogde renovatie uitgesteld totdat er meer duidelijk is over de toekomst van de locatie. COA blijft in gesprek met de gemeente over de herontwikkeling van de locatie tot GVL.

In de zoektocht naar additionele GVL's is dit jaar een uitgebreide notitie opgesteld met de diverse mogelijke gemeenten waar een GVL gevestigd zou kunnen worden. Daarbij is ook een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd, waar met enkele gemeenten nader over gesproken is.

Om de asielzoeker te kunnen plaatsen volgens de uitgangspunten van het nieuwe asiel- en opvangsysteem is het plaatsingsproces nader uitgewerkt en geconcretiseerd. In het rapport van de projectgroep Matching en Plaatsing is tevens beschreven wat nodig is om het nieuwe asielsysteem te implementeren. In het rapport van de projectgroep Modaliteiten is inzichtelijk gemaakt hoe het asielsysteem verder flexibel kan worden ingericht.

Ketenvoorzieningen

Het Topberaad heeft begin 2021 opdracht tot uitvoering gegeven voor de centrale activiteiten van de migratieketen op het gebied van informatievoorziening. Als onderdeel hiervan levert het COA een bijdrage aan het functioneren en ontwikkelen van de ketenvoorzieningen. Voor het goed functioneren van de migratieketen is goede informatievoorziening en ketenmanagementinformatie immers onmisbaar. Het COA neemt hierbij actief deel aan activiteiten om de informatie uitwisseling met ketenpartners te verbeteren. Bijvoorbeeld in het kader van ontwikkelingen rondom datakwaliteit in de keten en het beheer van de gemeenschappelijke ketenvoorzieningen. Ook in de doorlichting van de migratieketen is aandacht besteed aan keteninformatisering. Voor het doorvoeren van (online) verbeteringen op het gebied van keteninformatisering in de migratieketen neemt het COA deel aan de adviesgroep keteninformatie en –processen.

POK/WAU

In het kader van POK//WAU is het COA gevraagd om de toepassing van de menselijke maat in de uitvoering te versterken of te verbeteren. Het COA heeft hier op diverse manieren invulling aan gegeven, zowel in de keten als zelfstandig. Onder andere door in gesprek te gaan met medewerkers om navraag te doen naar de menselijke maat en verbetering van de dienstverlening. Ook is aandacht besteed aan de ontwikkeling van dienstverleningsnormen, die moeten voorschrijven waaraan de dienstverlening aan burgers dient te voldoen.

Een andere ontwikkeling is dat er vaker een toets gaat plaatsvinden naar onder meer de uitvoerbaarheid van nieuw beleid of nieuwe regelgeving vóór het inwerking treden hiervan. Met specifiek aandacht voor de gevolgen ervan voor burgers. De migratieketen kent deze toets weliswaar al, maar hij gaat vaker verricht worden. Nieuw is de Invoeringstoets. De bedoeling is dat de uitvoerbaarheid van het nieuwe beleid één jaar na inwerkingtreding getoetst gaat worden. En vooral ook de impact van het nieuwe beleid op burgers.

Kwetsbare groepen

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van asielzoekers en probeert voor alle vreemdelingen die op een COA-locatie verblijven een goede leefomgeving te creëren. Voor sommige kwetsbare groepen in de opvang is extra aandacht in de begeleiding¹, waaronder LHBTI's, bekeerlingen en religieverlaters. Om de opvang en begeleiding van deze groepen te verbeteren, hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid en het COA onderzoek laten uitvoeren door het WODC. In de periode januari tot en met juni 2021 is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd waarin de ervaringen van zowel de asielzoekers zelf als de COA-medewerkers en medewerkers van andere organisaties die bij de opvang en begeleiding van asielzoekers betrokken zijn, zijn opgetekend. Het onderzoek voorziet het ministerie en het COA in inzichten wat er beter kan voor deze groepen, verbeteruggesties en handvatten voor het verbeteren van de opvang van kwetsbare personen.

---

¹ De aandacht voor kwetsbare groepen is vastgelegd in de Opvangrichtlijn en de Regeling verstrekkingen asielzoekers (RvA).

Rechtmatigheid

Het COA onderzoekt jaarlijks de financiële rechtmatigheid. Er is in dat onderzoek vooral aandacht voor de naleving van Europese aanbestedingsregels en naleving van contractvoorwaarden door marktpartijen. In het Accountantsprotocol COA (2 oktober 2019) zijn door het ministerie van JenV toleranties bepaald van 2% van de baten voor fouten plus onzekerheden over de rechtmatigheid én getrouwheid van verantwoorde bedragen in de jaarrekening. Bij overschrijding van de tolerantie dient de externe accountant een andere dan goedkeurende controleverklaring te geven. In 2021 komt het COA niet boven de controletolerantie uit van circa € 17 miljoen.

In 2021 heeft het COA gebruik moeten maken van spoedtrajecten, bijvoorbeeld op het gebied van inkoop. Daardoor was het niet altijd mogelijk om de reguliere procedures te volgen. Dit was het geval bij het organiseren van noodopvang en crisishulpverlening waarin vaak snel gehandeld moest worden.

Ketensamenwerking

In 2021 is de samenwerking tussen de drie organisaties van de kleine keten (IND, COA en DT&V) gecontinueerd. Een gezamenlijke aanpak en optrekken door departement en ketenpartners is nodig om op een zo efficiënt mogelijke wijze de vastgestelde ketendoelen te behalen. Het afgelopen jaar stond de ketensamenwerking met name in het teken van het realiseren van extra capaciteit. In 2021 is het externe onderzoek, uitgevoerd door Ernst & Young (EY) naar het functioneren van de asielketen afgerond. De doorlichting van de asielketen heeft een aantal handelingsperspectieven opgeleverd die de keten samen met J&V verder uitwerkt. Het COA heeft hier samen met de IND en DT&V invulling aangegeven door het opstellen van een samenwerkingsagenda voor de Kleine Keten. De agenda heeft betrekking op vijf belangrijke thema's:

1. Overlastgevers;
2. Flexibilisering Asielketen;
3. Internationale inzet;
4. (Talent)ontwikkeling;
5. Intensiveren samenwerking en sturing in de driehoek.

Risico's

Het COA onderkent een aantal strategische risico's, welke naar de aard horen bij het werk van het COA en de context waarin wij werken. Deze risico's zijn:

- Schaalbaarheid van de organisatie;
- Sociale veiligheid en leefbaarheid;
- Kwaliteit en beveiliging van informatie;
- Draagvlak;
- Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering;
- Professionaliteit van medewerkers en organisatie.

Bovenstaande risico's kunnen verder uitgediept worden en in relatie gezien worden met de doelstellingen van het COA. Ten aanzien van de schaalbaarheid is er bijvoorbeeld het prijs en volume risico, dit is een financieel risico. Het COA wordt gefinancierd op basis van voorcalculatorische prijzen tegen gerealiseerde productie aantallen. Daarnaast is er ook een volumerisico, indien de begrote aantallen en bezettingsgraad niet worden gehaald. Ten aanzien van ICT en de bescherming van (persoons)gegevens is er een aantal inherente risico's te noemen, zoals stroomstoringen, inbraak in systemen en datalekken.

In bijlage 7 wordt nader ingegaan op bovenstaande strategische risico's en de wijze waarop deze worden gemitigeerd en beheerst met maatregelen. Het COA actualiseert de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen periodiek. De reguliere taken van interne beheersing zijn in de staande

organisatie belegd en over de uitvoering daarvan wordt middels periodieke rapportages en/of verbijzonderde audits gerapporteerd.

Vooruitblik naar 2022

Net als in 2021 zal het jaar 2022 een spannend jaar worden. De meest urgente uitdaging is en blijft om voor het groeiende aantal bewoners opvangcapaciteit te realiseren. Het COA is in het najaar van 2021 al fors opgeschaald, maar de gerealiseerde capaciteit is veel kortlopend en voor 2022 wordt verwacht dat het aantal bewoners verder zal toenemen. De uitdagingen om het dagelijks werk van het COA – het opvangen en begeleiden van onze bewoners – met behoud van kwaliteit uit te voeren, zullen daarom in 2022 zeker niet minder worden dan in 2021. De groei in bewoners betekent ook een noodzakelijke groei van personeel en daarmee een groei van het COA zelf. Bij deze groei zetten we in op vergroten van ons eigen professioneel vermogen. Het jaar 2022 zal in het teken staan van het zoeken naar de balans hoe we in hectische tijden op een duurzame manier óók bezig kunnen zijn met onze professionele ontwikkeling en daarbij de organisatie toekomstbestendig te maken en aan te passen aan wet- en regelgeving. En dat zonder de balans tussen ambitie en haalbaarheid in een goed werkklimaat uit het oog te verliezen.

Voor het COA is het noodzakelijk om bij het realiseren van voldoende opvangcapaciteit in 2022, de focus te kunnen verleggen naar meer lange termijn oplossingen. Om zo meer stabiliteit en rust in het asiel domein te organiseren en de kwaliteit van opvang en begeleiding ook in tijden van drukte te kunnen blijven garanderen. Het COA streeft naar een toekomstbestendig opvangsysteem door het stabiel maken van de vastgoedportefeuille, in combinatie met dubbel gebruik (andere doelgroepen dan asielzoekers) waar mogelijk. Hierdoor kunnen we beter en voor gemeenten voorspelbaarder op- en afschalen binnen locaties in plaats van bestaande locaties afstoten en nieuwe verwerven.

1.8 Gebeurtenis na balans datum: Oekraïne

Na de Russische aanval op Oekraïne op 24 februari 2022 is er een grote vluchtelingenstroom vanuit de Oekraïne naar andere Europese landen op gang gekomen. De totale impact hiervan is nog moeilijk in te schatten maar waarschijnlijk zal dit voor Nederland ook om substantiële aantallen gaan. Het COA is verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van de vluchtelingen uit de Oekraïne die asiel aanvragen. Voor vluchtelingen uit de Oekraïne die geen asiel aanvragen loopt de opvang in via de gemeenten. Vanaf 9 maart 2022 heeft het kabinet besloten hiervoor de landelijke crisisorganisatie in werking te zetten waarvan de coördinatie in handen is van de minister van JenV. De grote stroom te verwachten vluchtelingen zal grote impact hebben op de beschikbare opvangcapaciteit in Nederland. Zo is per begin maart reeds bij de Veiligheidsregio's de vraag gesteld om 50.000 opvangplekken voor Oekraïners voor te bereiden. Tegelijkertijd is het duidelijk dat het COA in 2022 een forse uitdaging heeft voor nieuwe reguliere opvangcapaciteit. Beide opdrachten moeten gecoördineerd plaatsvinden anders dreigt er het risico op dubbeling of verdringing. Ook op de uitstroom van statushouders naar gemeenten zal verder druk komen te staan als gevolg van de nieuwe vluchtelingen stroom. Daarnaast is het COA gevraagd om de Veiligheidsregio's daar waar mogelijk te ondersteunen bij het uitvoeren van hun opdracht voor Oekraïense vluchtelingen die geen asiel aanvragen.

De Russische inval in Oekraïne heeft op economisch terrein ook zijn impact voor het COA.

Waarschijnlijk zullen deze gevolgen voor de komende periode nog verder toenemen. Zo is er een forse stijging van de energieprijzen en zullen ook de vastgoedkosten verder stijgen. Ook op voedingskosten en materiële kosten zijn prijsverhogingen te verwachten. Dit zal niet alleen financiële consequenties hebben maar kan mogelijk ook leiden tot gebrek aan voldoende producten en materialen die het COA nodig heeft voor zijn dienstverlening van opvang en begeleiding van asielzoekers. Hierover zal het COA met JenV in gesprek gaan.

Door geopolitieke of economische ontwikkelingen als gevolg van de oorlog in de Oekraïne kunnen ook andere vluchtelingenstromen ontstaan die mogelijk richting Nederland gaan.

Daarnaast kan er sprake zijn van een cyber impact. Als gevolg van de ontstane oorlogssituatie is er een verhoogde kans op een cyberaanval. Samen met J&V wordt hierin opgetrokken om zo goed mogelijk hierop voorbereid te zijn.

1.9 Verklaring van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de opzet en de werking van de op het COA toegesneden interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen zijn ingericht om significante risico's te beheersen en om de realisatie van strategische, compliance financiële en operationele doelstellingen te waarborgen. Het bestuur is zich ervan bewust dat risicobeheersings- en controlesystemen geen absolute zekerheid bieden tegen het niet-realiseren van de doelstellingen en evenmin dat alle onjuistheden van materieel belang, verlies, fraude en overtredingen van wetten en regels geheel kunnen worden voorkomen.

Het bestuur is van mening dat de risicobeheersings- en controlesystemen naar behoren hebben gewerkt.

Het COA heeft de ambitie om in 2022 met de volgende ingezette verbeteringen door te gaan:

- Verder investeren in concrete mogelijkheden én relaties met provincies en gemeenten om een stabiele opvang portefeuille te creëren waarbij ook kan worden ingespeeld op de behoefte in het opschalen en afschalen van capaciteit.
- Investeren in diverse aspecten van de bedrijfsvoering om de ondersteuning van het primaire proces verder te verbeteren.
- Het verder verbeteren van de integraliteit en de uniformiteit binnen de organisatie.

Het bestuur bedankt de medewerkers van het COA voor hun inzet en al zijn partners voor de goede samenwerking.

Den Haag, 22 maart 2022

Milo Schoenmaker
voorzitter van het bestuur

Joeri Kapteijns
lid van het bestuur en plv. voorzitter

2. Jaarrekening 2021

2.1 Balans per 31 december (na resultaatsbestemming)

Balans per (bedragen in € 1.000)	par.	31-dec 2021	31-dec 2020
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	2.6.1		
Software en licenties		866	868
Materiële vaste activa	2.6.2		
Grond en terreinen		27.892	28.376
Bedrijfsgebouwen		341.926	273.182
Andere vaste bedrijfsmiddelen		19.257	17.437
Vaste activa in uitvoering		35.298	56.702
		424.373	375.697
Vlottende activa			
Vorderingen	2.6.3		
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid		230	1.335
Overige vorderingen		5.129	1.534
Overlopende activa		15.149	20.816
		20.508	23.685
Liquide middelen	2.6.4	68.003	51.819
Totaal activa		513.750	452.069

Balans per (bedragen in € 1.000)	par.	31-dec 2021	31-dec 2020
Passiva			
Eigen vermogen	2.6.5		
Egalisatiereserve		36.469	32.714
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten		59	118
Bestemmingsreserves		22.060	24.341
		58.588	57.173
Voorzieningen	2.6.6		
Wachtgeldvoorzieningen		1.312	2.406
Krimpvoorziening		5.211	6.199
Overige voorzieningen		52.594	57.340
		59.117	65.945
Langlopende schulden	2.6.7		
Ministerie van Financiën		249.685	160.480
		249.685	160.480
Kortlopende schulden en overlopende passiva	2.6.8		
Ministerie van Justitie en Veiligheid		11.042	69.193
Ministerie van Financiën		20.795	25.920
Belastingen en sociale premies		10.549	9.760
Crediteuren		5.630	1.230
Overige schulden en overlopende passiva		98.344	62.368
		146.360	168.471
Totaal passiva		513.750	452.069

2.2 Rekening van baten en lasten over de jaren

Rekening van baten en lasten (bedragen in € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting* 2021	Realisatie 2020
Baten opdrachtgever DRM (JenV)	812.781	707.075	697.933
Overige baten (o.a. SZW)	38.858	26.637	28.706
Totaal baten	851.639	733.712	726.639
Personeel en overhead	259.447	270.044	240.062
Materieel	341.528	283.640	278.702
Afschrijvingen	33.018	32.138	33.835
Gezondheidszorg	122.697	146.557	105.109
Programmakosten regelingen	6.937	6.643	6.996
Financieringslasten/(-baten)	960	956	1.012
Totaal lasten	764.587	739.978	665.716
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	87.052	-6.266	60.923
Wachtgeldvoorzieningen	294	-	493
Bijzonder resultaat krimp	677	-	1.202
Bijzonder resultaat	971	-	1.695
Resultaat voor resultaatbestemming	88.023	-6.266	62.618
Voorstel resultaatbestemming			
Onttrekking bestemmingsreserves	-2.281	-6.266	-3.649
Dotaties bestemmingsreserves	-	-	-
Mutatie egalisatiereserve	90.304	-	66.267
	88.023	-6.266	62.618
Resterend exploitatiesaldo	-	-	-
Bezetting			
Bezetting per einde periode	36.467	26.500	27.723
Gemiddelde jaarbezetting	29.400	27.500	27.302
* Dit is de goedgekeurde begroting van de eigenaar			
Capaciteit			
Capaciteit per eind periode	42.067		32.456
Gemiddelde capaciteit	34.392		32.479

2.3 Kasstroomoverzicht over de jaren

Kasstroomoverzicht 2021

(bedragen in € 1.000)	2021	2020
Resultaat voor resultaatbestemming	88.023	62.618
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	32.699	34.026
Afwaardering / desinvestering immateriële en materiële vaste ac	0	157
Mutatie voorzieningen	-6.828	4.380
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	3.177	6.259
Mutatie kortlopende schulden	-108.719	-16.513
	-105.542	-10.254
Kasstroom uit operationele activiteiten	8.352	90.927
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in immateriële vaste activa	-586	-161
Investeringen in materiële vaste activa	-81.674	-63.675
Desinvesteringen in vaste activa	887	0
Verkoopopbrengst activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-81.373	-63.836
Financieringsactiviteiten		
Financiering ministerie van Financiën	89.205	-25.920
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	89.205	-25.920
Totale mutatie kasstroom	16.184	1.171
Saldo liquide middelen per 1 januari	51.819	50.648
Saldo liquide middelen per 31 december	68.003	51.819

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De mutatie kasstroom over 2021 is € 16,2 miljoen positief.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

2.4.1. Algemeen

Het centraal bureau van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is gevestigd op de Rijnstraat 8, 2515 XP 's-Gravenhage. Het COA is een zelfstandig bestuursorgaan en is bij de KvK als publiekrechtelijke persoon ingeschreven onder nummer 9514856. Het COA ressorteert onder het ministerie van Justitie en Veiligheid.

2.4.1.1 Activiteiten

De taken van het COA zijn vastgelegd in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het COA realiseert de materiële en immateriële opvang van asielzoekers en is verantwoordelijk voor het plaatsen van asielzoekers in opvangcentra. Ook andere taken die samenhangen met de opvang van asielzoekers zijn of worden belegd bij het COA zoals het plaatsen van asielzoekers op gemeentelijke opvangplaatsen en het betalen van bijdragen aan de desbetreffende gemeente ten behoeve van de kosten van deze opvang.

Daarnaast voert het COA werkzaamheden uit met betrekking tot de bemiddeling bij de uitstroom van verblijfsgerechtigden naar door de burgemeester en wethouders beschikbaar gestelde huisvesting.

2.4.1.2 Verhouding met de Rijksoverheid

De staatssecretaris van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is politiek verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers. De verantwoordelijkheid omvat zowel de beoordeling en behandeling van het ingediende asielverzoek als de opvang van asielzoekers gedurende de tijd dat nog niet is beslist over het asielverzoek.

Bijdrageverlening

De bijdrage van het ministerie van JenV (directie Regie Migratieketen) aan de opvang van asielzoekers gebeurt op grond van wet- en regelgeving:

- Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2005;
- Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021 (Integraal Document);
- Faciliteitenbesluit opvangcentra;
- Regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA);
- Regeling Verstrekkingen Asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen (RVA);
- Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers met inkomen en vermogen (REBA);
- Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb);
- Regeling Zorg Asielzoekers.

Sinds 1 januari 2007 is de Wet Inburgering van kracht. Het COA biedt in de opvang een voorziening voor vergunninghouders die inburgeringsplichtig zijn.

2.4.1.3 Verbonden partijen

Het COA heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid als verbonden partij aangemerkt. Alle transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op basis van zakelijke afspraken. Zie voor de transacties de posten in de toelichting van de jaarrekening.

2.4.1.4 Financiële relatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid

Subsidiejaar 2020

Op 29 april 2021 is de eindbeschikking van de opdrachtgever geslagen, deze eindafrekening (€ 698,2) was € 2,9 mln. lager dan de eerder toegekende subsidie (€ 701,1). Op 23 juni 2021 heeft de eigenaar de jaarrekening ongewijzigd vastgesteld.

Subsidiejaar 2021

Op 21 december 2020 ontving het COA de initiële subsidiebeschikking 2021 met een bedrag van € 705,7 miljoen, gebaseerd op een gemiddelde bezetting van 27.898 bewoners.

Op 10 december 2021 heeft het COA een aanvullende beschikking ontvangen waarin het subsidiebedrag is verhoogd naar € 736,9 miljoen. De gemiddelde bezetting waarop deze aanvullende beschikking is gebaseerd is gelijk aan de initiële beschikking. De aanvullende middelen betreffen vooral kosten die samenhangen met corona, nachtopvang Ter Apel, provinciale noodopvang en de opvang van Afghaanse evacués.

Vooruitblik 2022

Op basis van de meerjarige productie prognose (MPP) is de verwachting dat de bezetting zal stijgen in 2022. De mate waarin dit zich zal voordoen blijft zeer onzeker, zowel de instroom, productie van ketenpartners als de uitstroom blijven in de huidige omstandigheden lastig voorspelbaar.

Het regeerakkoord biedt openingen om toe te werken naar een stabielere basis voor de opvang van asielzoekers. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met het ministerie van JenV om te bekijken op welke manier dit uitgangspunt verder vorm kan krijgen. Dit is des te meer relevant omdat de solvabiliteits- en liquiditeitsratio's teruglopen. De mogelijkheid bestaat dat, na interne beoordeling door de treasurycommissie, gesprekken worden gestart met het ministerie van JenV voor aanvullende financiering door het ministerie van Financiën. Het ministerie van JenV staat garant voor leningen van het COA.

2.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Kaderwet ZBO met in achtneming van specifieke wet- en regelgeving waaronder de Wet COA, het subsidiebesluit en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021 (Integraal document). De jaarrekening wordt binnen de hiervoor genoemde kader ingericht zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassing van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daar waar wordt afgeweken van Titel 9 BW 2 wordt dat expliciet aangegeven.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld. De baten en lasten worden, voor zover niet anders is vermeld, toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening voldoet aan de relevante wet- en regelgeving (Wet COA, het Subsidiebesluit COA en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021). Uitgangspunt van de Bekostigingsafspraken COA 2021 is dat in principe de waarderingsgrondslagen van Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9, de huidige WNT en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden gevolgd.

De inrichting van de rekening van baten en lasten van het COA wijkt af van het Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9, dit is mogelijk conform de Kaderwet ZBO, artikel 35. De indeling waaronder de presentatie van het bijzonder resultaat die het COA hanteert komt overeen met de financieringsafspraken met het ministerie van JenV, ook de opbouw van de begroting en de rapportage aan het ministerie sluit hierop aan.

In de Bekostigingsafspraken COA zijn afspraken vastgelegd over de minimale omvang van de egaliseringsreserve, zijnde 1% van de gemiddelde omzet over de voorgaande drie jaar. Op basis van deze afspraken zal uiteindelijk altijd de minimale vermogensgrens worden bereikt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt derhalve de continuïteitsveronderstelling gehanteerd.

Continuïteit van de activiteiten

Het COA heeft te maken met grote schommelingen van groei, krimp en diensgevolge frictie. Het bestuur verwacht op basis van de prognose over 2022 en de relatie met de opdrachtgever, alsmede de financieringsfaciliteit bij het ministerie van Financiën geen continuïteitsdreiging. De Begroting 2022 is op 23 december 2021 goedgekeurd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

Oordelen en schattingen

Het opmaken van de jaarrekening vereist van het management dat het beoordelingen, inschattingen en aannames maakt, die de toepassing van de waarderingsgrondslagen en de gerapporteerde bedragen voor activa, passiva, inkomsten en uitgaven beïnvloeden. De schattingen en aannames zijn gebaseerd op historische ervaringen en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden redelijk en billijk zijn. De schattingen en aannames zijn de basis voor de waardebeoordeling van de verantwoorde activa en passiva, waarvoor vanuit andere bronnen de omvang op dit moment nog niet blijkt. Werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van gemaakte inschattingen.

Het COA beoordeelt zijn schattingen en onderliggende aannames voortdurend. Wijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien als de herziening uitsluitend over die

periode gaat, of in de periode van herziening en toekomstige perioden als de herziening zowel de huidige als de toekomstige perioden beïnvloedt.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen'.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Binnen het COA wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten.

2.5.1. Grondslagen waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Onder de balansrubricering immateriële vaste activa zijn geactiveerde kosten van software en licenties opgenomen. Afzonderlijk gekochte immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen bestede kosten, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering. Zelf vervaardigde software wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs van het ontwerpen, construeren en testen van de software. De vervaardigingskosten bestaan uit direct aan het project toe te rekenen kosten. Vanaf het moment van ingebruikname worden de immateriële vaste activa in drie jaar afgeschreven. De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. Op activa in aanbouw wordt niet afgeschreven. Een wettelijke reserve wordt gevormd voor de zelf ontwikkelde software.

Materiële vaste activa

Het COA kent de volgende categorieën materiële vaste activa:

Categorie	Afschrijvings- percentage
Grond en terreinen	0 %
Bedrijfsgebouwen:	
Gebouwen/permanente bouw (incl. machines, installaties en infrastructuur)	3,33 % - 5 %
Semi-permanente bouw (incl. machines, installaties en infrastructuur)	6,67 % - 10 %
Brandwerendheid	10 %
Levensduurverlengende investeringen	3,33 % - 5 %
Andere vast bedrijfsmiddelen:	
Overige niet-vastgoedgerelateerde bedrijfsmiddelen	25 %
Hardware / ICT	20 % - 33,33 %
Functionele aanpassingen	10 %
Activa in aanbouw	0 %

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen vinden plaats vanaf ingebruikname.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde.

Hierbij worden de bovenstaande afschrijvingspercentages gehanteerd, tenzij sprake is van een kortere economische levensduur. Op grond en terreinen en op activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur en/of de capaciteit van het object verlengen of vergroten. Daar waar groot onderhoud de gebruiksduur en/of de capaciteit van het object niet verlengt of vergroot worden de kosten ten laste van het resultaat gebracht. Dit is een afwijking van BW2 titel 9.

Machines en installaties worden geacht integraal onderdeel te zijn van het bijbehorende actief (bedrijfsgebouwen) en dienovereenkomstig afgeschreven. Deze machines en installaties worden dus niet separaat geactiveerd.

De gebruiksgoederen eerste inrichting worden verantwoord onder de overige bedrijfsmiddelen.

Brandwerendheid

De noodzakelijke kosten in verband met het aanpassen van de brandveiligheid van de bestaande gebouwen worden geactiveerd.

Functionele aanpassingen

Een functionele aanpassing betreft een aanpassing aan een bestaand vast activum welke na aanbrengen deel uitmaakt van het bestaande vaste activum met een langere levensduur. Deze functionele aanpassing hebben met name betrekking op aanpassingen aan gehuurde bedrijfsgebouwen.

Bijzondere waardeveranderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde verantwoord ten laste van het resultaat.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd op de nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan deze vrij ter beschikking.

Egalisatiereserve

In overeenstemming met de bepalingen in artikel 14 van het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers is het mogelijk een egalisatiereserve te vormen. De egalisatiereserve is maximaal 5% van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. Een positief resultaat wordt tot deze maximumgrens toegevoegd aan de egalisatiereserve. Indien het surplus van het resultaat boven de maximumgrens uitkomt wordt dit opgenomen onder de kortlopende schulden, ervan uitgaande dat dit bedrag op korte termijn door het ministerie van JenV opgeëist zal worden. Een negatief resultaat wordt aan de egalisatiereserve onttrokken. De minimumgrens is gesteld op 1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. Als deze ondergrens wordt bereikt, overleggen de eigenaar en het COA over aanvulling van de egalisatiereserve zoals afgesproken in het Bekostigingsafspraken COA. Op basis van deze afspraken zal uiteindelijk altijd de minimale vermogensgrens worden bereikt. Dit is een afwijking van Titel 9 BW 2.

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Voor zelf ontwikkelde, respectievelijk zelf gemodificeerde software, wordt ter hoogte van het geactiveerde bedrag een wettelijke reserve gevormd. De wettelijke reserve valt vrij naar gelang de boekwaarde van het actief vermindert.

Bestemmingsreserves

Het COA kent diverse bestemmingsreserves die hieronder nader zullen worden toegelicht. Voorstellen voor vorming van bestemmingsreserves en mutaties van deze reserves dienen ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de eigenaar, hetgeen afwijkt van Titel 9 BW 2.

Bestemmingsreserve generatiepact

Voor medewerkers die binnen drie jaar de AOW gerechtigde leeftijd bereiken is een generatieregeling van toepassing omdat de AOW gerechtigde leeftijd is toegenomen van 65 naar 67 jaar. Deelname aan de regeling is vrijwillig. Voor de kosten die hiermee gepaard gaan heeft het COA een reserve gevormd.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling IV / ICT

Deze reserve is in overleg met de eigenaar aanvankelijk gevormd voor het aanpassen van het systeem IBIS. Gezien de doorontwikkeling die komende jaren nodig is op het gebied van IV / ICT wordt de bestemming daarop aangepast.

Bestemmingsreserve voldoen aan eisen AVG

Onderdeel van het primaire proces van het COA is het registreren van persoonsgegevens. Om te voldoen aan de eisen van de AVG is een gespecialiseerd team samengesteld. Voor het inrichten van de systemen en alle daaruit voortvloeiende acties is een bestemmingsreserve gevormd.

Bestemmingsreserve veranderend speelveld (Vers)

In overleg met de eigenaar is een reserve gevormd om de kosten te dekken van deze organisatieontwikkeling.

Bestemmingsreserve flexibilisering asielketen

De middelen in deze reserve worden ingezet voor de uitwerking van het Programma Flexibilisering binnen het COA.

Bestemmingsreserve reservecapaciteit

De afspraak met de eigenaar is dat het COA de ruimte heeft om 2.000 plaatsen reservecapaciteit aan te houden. De kosten die verbonden zijn aan de reservecapaciteit kunnen afgedekt worden door middel van deze bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de hoogte redelijkerwijs kan worden geschat. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wachtgeldvoorzieningen

Deze voorziening heeft betrekking op kosten die verband houden met wachtgeldverplichtingen uit reorganisaties uit het verleden.

Krimpvoorziening

In de jaarrekening is een voorziening krimp opgenomen inzake de verwachte meerjarige verplichtingen voortvloeiend uit krimp. Voor zover de datum van het krimpbesluit vóór 31 december van het boekjaar ligt, treft het COA een voorziening voor de verplichtingen met betrekking tot huisvestingskosten van opvanglocaties die leeg zijn;

In de brief met kenmerk 2553722 (4 april 2019) heeft het ministerie van JenV aangegeven in te stemmen met het handhaven van de krimpvoorziening. Dit is in afwijking van Titel 9 BW 2, maar mogelijk op grond van artikel 35 van de Kaderwet ZBO.

Voorziening Juridische claims

In de jaarrekening is een voorziening juridische claims opgenomen inzake te verwachte kosten vanwege claims, geschillen en rechtsgedingen. De omvang van de voorziening is bepaald naar de beste schatting van het bedrag waarvoor het COA de claims kan afwikkelen.

Voorziening zorgkosten

Aangezien zorgleveranciers het wettelijke recht hebben om tot 5 jaar na afloop van het jaar van behandeling facturen in te dienen, wordt een voorziening gevormd voor de nog te verwachten kosten die betrekking hebben op behandelingen die in 2021 of in oudere jaren aan bewoners geleverd zijn.

Voorziening herstelkosten

Deze voorziening wordt gevormd voor de herstelkosten die volgen na reguliere sluitingen van gehuurde locaties, tijdelijk extra gehuurde gebouwen op eigendomslocaties en gehuurde grond (erfpacht).

In de huurovereenkomsten voor de tijdelijke huur van gebouwen en terreinen zijn afspraken gemaakt over de wijze en de staat waarin het huurobject bij beëindiging van de overeenkomst opgeleverd moet worden aan de verhuurder. De overeenkomsten zijn in twee categorieën te onderscheiden:

- In de overeenkomst is een vast bedrag afgesproken die door het COA moet worden voldaan ter dekking van de herstelkosten die de verhuurder zal maken;
- In de overeenkomst is geen bedrag overeengekomen.

Voor de eerste categorie zijn de bedragen overeengekomen in het huurcontract opgenomen in de voorziening. Voor de tweede categorie wordt een schatting gemaakt op basis van historische gegevens inzake het terugbrengen naar oorspronkelijke staat van terrein/gebouw of andere afspraken die zijn gemaakt rond de heroplevering van terrein/gebouwen. Gedurende de verwachte gebruiksduur van het actief wordt een voorziening ter grootte van het verwachte bedrag van de herstelkosten opgebouwd.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden verantwoord onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de verwachte gebruiksduur van deze activa ten gunste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.5.2. Grondslagen voor resultaatbepaling

Bijdrage ministerie van JenV

Opvang asielzoekers

Het COA wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid gefinancierd, de basis hiervoor is dat een aantal overeengekomen producten, vermenigvuldigd met de kostprijs van het product ($p \cdot q$ model). Voor een aantal modaliteiten geldt daarbij een minimumbestelling en in de Bekostigingsafspraken is vastgelegd hoe het bij- en afbestellen werkt. Voor de kosten van regelingen, de projectkosten en overige kostenposten, gelden specifieke afspraken. De kosten van de regelingen worden afgerekend op grond van werkelijke kosten. De projectkosten worden afgerekend volgens de projectregeling.

Overige baten

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van activa worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper.

Bij de Europese subsidieprojecten worden de baten gedurende het project verantwoord voor het deel waarvoor redelijke zekerheid bestaat dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit houdt in dat de baten en indien van toepassing de resultaten aan de subsidiekosten gemacht worden.

Lasten

Lasten welke hun oorsprong vinden in het verslagjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht op basis van de geschatte gebruiksduur en vanaf het moment dat het betreffende actief beschikbaar is voor gebruik.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en van het ministerie van Financiën ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) interest.

Bijzondere resultaten krimp

In de Bekostigingsafspraken 2021 is opgenomen dat het COA conform de gemaakte afspraken in eerste aanleg verantwoordelijk is voor het operationeel en financieel realiseren van groei en krimp. Bij groei en of krimp treedt het COA in overleg met het ministerie over de ontstane situatie en de te ondernemen activiteiten (artikel 17 lid 2, wet op COA). Overleg met het ministerie van JenV over de mutaties heeft geleid tot de volgende afspraken. De oorspronkelijke krimpvoorziening vertoond voor sommige locaties vrijval, omdat de huidige inschatting is dat de eerdere dotatie niet meer nodig is in die mate. Voor andere locaties wordt er dotatie gedaan, omdat de inschatting is dat de kosten voor ontmanteling hoger worden. Het ministerie is akkoord dat de vrijval gebruikt wordt voor de dotaties.

2.5.3. Grondslagen voor opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Deze gaat uit van het resultaat na resultaatsbestemming gecorrigeerd met kosten die geen uitgaven zijn en voor mutaties in het werkkapitaal.

2.6 Toelichting op de balans

2.6.1 Immateriële vaste activa

Gedurende 2021 is € 0,6 miljoen (2020: € 0,4 miljoen) geïnvesteerd in immateriële vaste activa, met name bestaande uit zelfontwikkelde en gekochte software. Na afschrijving resteert ultimo 2021 een boekwaarde van € 0,9 miljoen (2020: € 0,9 miljoen).

Immateriële vaste activa (bedragen in € 1.000)	Software en maatwerk	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 31 december 2020			
Verkrijgingsprijs	2.839	-	2.839
Cumulatieve afschrijvingen	-1.971	-	-1.971
Cumulatieve afwaardering	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2020	868	-	868
Mutaties 2021			
Investerings	332	254	586
Afschrijvingen	-588		-588
Afwaardering	-		-
Desinvesteringen	-224		-224
Afschrijvingen desinvesteringen	224		224
Afwaardering desinvesteringen	-		-
Totaal mutaties 2021	-256	254	-2
Stand per 31 december 2021			
Verkrijgingsprijs	2.947	254	3.201
Cumulatieve afschrijvingen	-2.335	-	-2.335
Cumulatieve afwaardering	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2021	612	254	866

De activa in aanbouw betreffen investeringen in lopende ICT-projecten die ultimo verslagjaar nog onderhanden zijn. Het COA evalueert jaarlijks de lopende projecten. Indien projecten geen grond hebben voor activering, presenteert het COA deze projecten als kosten.

2.6.2 Materiële vaste activa

Onderstaande tabel toont het verloop van de materiële vaste activa.

Materiële vaste activa (bedragen in € 1.000)	Grond en terreinen	Bedrijfsgebouwen				Andere vaste bedrijfsmiddelen				
		Gebouwen permanent	Semi permanent	Brand- werendheid	Bedrijfs- gebouwen	Ov. bedrijfs- middelen	Functionele aanpassing	Bedrijfs- middelen	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 31 december 2020										
Verkrijgingsprijs	29.208	332.748	152.851	28.759	514.358	43.118	62.617	105.735	56.702	706.003
Cumulatieve afwaarderingen	-832	-5.391	-1.045	-1.029	-7.465	-418	-1.409	-1.827	-	-10.124
Cumulatieve afschrijvingen	-	-103.656	-114.050	-27.730	-245.436	-25.263	-49.483	-74.746	-	-320.182
Boekwaarde per 31 december 2020	28.376	223.701	37.756	-	261.457	17.437	11.725	29.162	56.702	375.697
Mutaties 2021										
Investerings	-	61.324	23.080	-	84.404	9.967	8.707	18.674	-45.206	57.872
Investerings in ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	23.802	23.802
Afwaardering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-10.635	-9.328	-	-19.963	-8.147	-4.001	-12.148	-	-32.111
Desinvesteringen	-484	-1.866	-21.845	-4.434	-28.145	-11.000	-12.785	-23.785	-	-52.414
Afwaarderingen desinvesteringen	-	1.439	-	24	1.463	246	1.201	1.447	-	2.910
Afschrijvingen desinvesteringen	-	426	21.559	4.410	26.395	10.754	11.468	22.222	-	48.617
Totaal mutaties 2021	-484	50.688	13.466	-	64.154	1.820	4.590	6.410	-21.404	48.676
Stand per 31 december 2021										
Verkrijgingsprijs	28.724	392.206	154.086	24.325	570.617	42.085	58.539	100.624	35.298	735.263
Cumulatieve afwaarderingen	-832	-3.952	-1.045	-1.005	-6.002	-172	-208	-380	-	-7.214
Cumulatieve afschrijvingen	-	-113.865	-101.819	-23.320	-239.004	-22.656	-42.016	-64.672	-	-303.676
Boekwaarde per 31 december 2021	27.892	274.389	51.222	-	325.611	19.257	16.315	35.572	35.298	424.373

Investerings

In 2021 heeft het COA voor € 84,4 miljoen geïnvesteerd in bedrijfsgebouwen. In overige bedrijfsmiddelen, zoals bijvoorbeeld ICT voorzieningen is voor € 18,7 miljoen geïnvesteerd. Uit het bedrag van de investeringen in de kolom activa in aanbouw blijkt dat een deel van de investeringen in 2021 nog niet is afgerond maar nog onderhanden is. De totale boekwaarde is eind 2021 met € 48,7 miljoen toegenomen ten opzichte van 2020

Onder de bedrijfsgebouwen zijn de categorieën gebouwen permanent, gebouwen semipermanent en brandwerendheid opgenomen, voor een totale boekwaarde per 31 december 2021 van € 325,6 miljoen (2020: € 261,5 miljoen). Dit is een toename van € 64,1 miljoen, veroorzaakt door de nieuwe investeringen.

De overige bedrijfsmiddelen omvatten de categorieën overige bedrijfsmiddelen en functionele aanpassingen, voor een totale boekwaarde per 31 december 2021 van € 35,6 miljoen (2020: € 29,2 miljoen). De toename van € 6,4 miljoen wordt veroorzaakt doordat in 2021, in vergelijking met 2020, meer geïnvesteerd is in overige bedrijfsmiddelen. In de overige bedrijfsmiddelen is de voorraad inventaris opgenomen voor de eerste inrichting van nieuwe locaties. Deze worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Desinvesteringen

De desinvesteringen hebben betrekking op materiële vaste activa van locaties die in het afgelopen jaar zijn afgestoten.

Waardering

Er zijn twee locaties die per ultimo boekjaar leegstaan. Deze locaties zijn gewaardeerd tegen grondwaarde. De opstallen zijn volledig afgeschreven of gesloopt.

2.6.3 Vorderingen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De balanspost Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van € 0,2 miljoen (2020: € 1,3 miljoen) kan als volgt worden gespecificeerd:

Vordering op ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid					
(bedragen in € 1.000)	Saldo		Voor- schotten	Bijdrage	Saldo
	31-12-2020	Afrekening			31-12-2021
Vorbereiden op inburgering	687	-687	25.544	24.880	-664
Vroege integratie en participatie	679	-679	3.484	4.355	871
Kijkje in de Keuken	-31		184	268	53
Veranderopgave	-	-	52	22	-30
Totaal	1.335	-1.366	29.264	29.525	230

Zie bijlage 5 voor een verdere uitsplitsing van de afrekening.

Overige vorderingen

De overige vorderingen ad € 5,1 miljoen (2020: € 1,5 miljoen) betreffen vorderingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Overlopende activa

De post overlopende activa ultimo 2021 bedraagt € 15,1 miljoen (2020: € 20,8 miljoen) en bestaat onder meer uit vooruitbetaalde huurkosten van accommodaties en voorschotten aan leveranciers. De overlopende activa zijn overwegend kortlopend (< 1 jaar). Het saldo is ten opzichte van 2020 fors gedaald doordat ultimo 2021 het voorschot inzake zorgkosten gesaldeerd is met de in de overlopende passiva opgenomen nog te betalen zorgkosten. Indien dit ultimo 2020 ook gedaan zou zijn, zou het saldo van de overlopende activa € 15,2 mln zijn geweest.

Overlopende activa		
(bedragen in € 1.000)	2021	2020
Vooruitbetaalde bedragen	13.013	9.299
Voorschotten	1.373	10.265
Waarborgsommen	218	65
Overige overlopende activa	545	1.187
Totaal	15.149	20.816

2.6.4 Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt uitgesplitst.

Liquide middelen (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Ministerie van Financiën	67.976	51.790
Bank	-	-
Kas	27	29
Totaal	68.003	51.819

Ministerie van Financiën

Het COA voert een wettelijke taak uit waarvoor publieke middelen worden ontvangen, als gevolg daarvan schatkistbankiert het COA bij het Ministerie van Financiën. Iedere dag wordt het saldo op de rekening van het COA door het ministerie afgeroomd en op een rekening courant geplaatst. De gelden staan echter direct ter beschikking van het COA en worden derhalve als liquide middelen gepresenteerd.

2.6.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de egaliseringsreserve (algemene risicobuffer) en de wettelijke reserve ontwikkelingskosten en diverse bestemmingsreserves. Het eigen vermogen moet de specifieke risico's (kosten van normale groei en normale krimp) dekken, evenals de algemene risico's uit de normale bedrijfsvoering (bijvoorbeeld als gevolg van veranderde wetgeving).

Egaliseringsreserve

Het COA heeft een gezond eigen vermogen nodig om risico's in de bedrijfsvoering te dragen.

In de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020 (Integraal Document) is vastgelegd dat het totaal van de egaliseringsreserve maximaal 5%, dan wel minimaal 1% is van de gemiddelde omzet over de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. In 2021 is het vermogen dat JenV kan opeisen opgenomen onder de kortlopende schulden.

Ten aanzien van de grenzen aan de egaliseringsreserve is in de Bekostigingsafspraken afgesproken dat indien de grens van 5% wordt overschreden, het meerdere wordt teruggestort.

Het verloop van de egaliseringsreserve gedurende het boekjaar ziet er als volgt uit:

Egaliseringsreserve (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Stand per 1 januari	32.714	32.500
Mutatie wettelijke reserve ontwikkelingskosten	59	202
Bestemming resultaat	90.304	66.267
Vermogen ter beschikking aan JenV	-86.608	-66.255
Stand per 31 december 2021	36.469	32.714

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Conform Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek wordt een wettelijke reserve gevormd voor zelfontwikkelde software. Deze wettelijke reserve valt vrij naar gelang de boekwaarde van het actief vermindert. In 2021 heeft er een vrijval als gevolg van afschrijving en afwaardering plaatsgevonden.

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Stand per 1 januari	118	320
Investeringskosten	-	-
Vrijval als gevolg van afschrijvingen en afwaarderingen	-59	-202
Stand per 31 december 2021	59	118

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves gedurende het boekjaar ziet er als volgt uit:

Bestemmingsreserves (bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2020	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021
Generatiepact	1.728	-	-168	-	1.560
Doorontwikkeling IV / ICT	8.500	-	-	-	8.500
AVG	1.138	-	-1.138	-	-
VerS	33	-	-33	-	-
Flexibilisering asielketen	942	-	-942	-	-
Reservecapaciteit	12.000	-	-	-	12.000
Totaal	24.341	-	-2.281	-	22.060

Verwezen wordt naar 2.5.1. Grondslagen waardering van activa en passiva voor een nadere toelichting.

2.6.5.1 Vaststelling resultaatbestemming 2020

Op 23 juni 2021 heeft het ministerie van JenV de jaarrekening 2020 vastgesteld en daarmee is ook de bestemming van het resultaat 2020 vastgesteld.

2.6.5.2 Voorstel resultaatbestemming 2021

Het resultaat voor resultaatbestemming 2021 bedraagt € 88,023 miljoen. Voorgesteld wordt dit resultaat als volgt te verwerken:

- -/- € 2,281 miljoen onttrekken aan bestemmingsreserves
- + € 3,696 miljoen verhogen egalisereserve
- € 86,608 miljoen ter beschikking te stellen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid

Vooruitlopend op de vaststelling van deze bestemming door de eigenaar is deze bestemming als zodanig verwerkt in de financiële verantwoording 2021.

2.6.6 Voorzieningen

De volgende tabel toont het verloop van de diverse voorzieningen. Per voorziening zijn de mutaties opgenomen en is aangegeven welk deel van voorziening een looptijd heeft korter dan 1 jaar en welke deel van de voorziening een looptijd heeft van meer dan 1 jaar. Jaarlijks vindt een herijking plaats van de voorzieningen.

Voorzieningen (bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2020		Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021	< 1 jaar	> 1 jaar
Wachtgeldvoorzieningen	2.406	-	-	-800	-294	1.312	532	780
Krimpvoorziening	6.199	905	-	-310	-1.583	5.211	1.954	3.257
Voorziening Juridische claims	1.900	3.029	-	-447	-270	4.212	4.212	-
Voorziening Herstelkosten	15.232	632	-	-2.216	-	13.648	4.057	9.591
Voorziening zorgkosten	40.208	30.435	-	-28.953	-6.956	34.734	32.710	2.024
Totaal	65.945	35.001	-	-32.726	-9.103	59.117	43.465	15.652

Wachtgeldvoorzieningen

Deze voorziening heeft betrekking op kosten die verband houden met wachtgeldverplichtingen uit reorganisaties uit het verleden.

Krimpvoorziening

Deze voorziening omvat de personeels- en huisvestingskosten die uit krimpbesluiten voortvloeien. Door de effectuering van de genomen besluiten in 2017 en 2018 daalt de voorziening verder met € 1,0 miljoen (2020: € -3,5 miljoen). In 2019, 2020 en 2021 zijn geen krimpbesluiten genomen.

Voorziening Juridische claims

Het COA wordt geconfronteerd met claims en juridische geschillen als gevolg van de reguliere bedrijfsvoering en krimp. De kosten die hieruit voortkomen komen ten laste van het COA.

Voorziening Herstelkosten

Deze voorziening wordt gevormd voor de herstelkosten die volgen na reguliere sluitingen van gehuurde locaties, tijdelijk extra gehuurde gebouwen op eigendomslocaties en gehuurde grond (erfpacht).

Voorziening Zorgkosten

Aangezien zorgleveranciers het wettelijke recht hebben om tot 5 jaar na afloop van het jaar van behandeling facturen in te dienen, wordt een voorziening gevormd voor de nog te verwachten kosten die betrekking hebben op behandelingen die in 2021 of in oudere jaren aan bewoners geleverd zijn.

In de praktijk zien we dat vrijwel alle kosten binnen twee jaar na het einde van het schadejaar (het jaar waarin de zorgbehandeling heeft plaatsgevonden) gedeclareerd zijn. De voorziening ziet derhalve voornamelijk op de afgenomen zorg in de laatste twee jaar, dus 2020 en 2021. Op basis van historische data kunnen we met redelijke zekerheid stellen dat 96 tot 97% van de declaraties met betrekking tot 2020 ultimo 2021 reeds ontvangen is waardoor we een goede inschatting kunnen maken van de nog te verwachten zorgkosten met betrekking tot schadejaar 2020. De opgenomen voorziening met betrekking tot de schadejaren tot en met 2020 kennen derhalve een lage onzekerheid.

Voor het afzonderlijke schadejaar 2021 is de onzekerheid (mede door corona) hoger. Per saldo is de onzekerheid voor de gehele voorziening niet goed te kwantificeren, maar de inschatting is dat deze niet materieel zal zijn.

Wij hebben externe onafhankelijke experts een oordeel gevraagd over de inschatting van de (verwachte) zorgkosten en zij komen net als wij tot de conclusie dat deze aanvaardbaar zijn.

De stand per 31-12-20 bevatte een bedrag van € 5,6 mln waarvan de omvang ultimo 2020 bekend was. Deze post had derhalve gepresenteerd moeten worden als overlopend passiva in plaats van als voorziening. De nog te betalen zorgkosten per 31-12-21 waarvan de omvang per balansdatum bekend was (€ 8,9 mln), is ultimo 2021 gepresenteerd als overlopende passiva en vervolgens gesaldeerd met het voorschot inzake zorgkosten (zie paragraaf 2.6.3).

2.6.7 Langlopende schulden

Ministerie van Financiën

Ministerie van Financiën (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Leningen > 1jr.	249.685	160.480

Leningen en schulden worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Er zijn ter dekking van omvangrijke investeringen vijf leningen afgesloten van totaal € 403 miljoen:

- € 73 miljoen met een looptijd van 8-1-2016 tot 17-12-2040 met rentepercentage 1,17%;
- € 100 miljoen met een looptijd van 1-11-2016 tot 30-10-2036 met rentepercentage 0,32%;
- € 60 miljoen met een looptijd van 1-11-2016 tot 30-10-2026 met rentepercentage 0,06%;
- € 60 miljoen met een looptijd van 15-12-2016 tot 14-12-2021 met rentepercentage 0,00%;
- € 110 miljoen met looptijd van 1-9-2021 tot 31-8-2037 en een rentepercentage 0,01%.

In 2021 is € 25,9 miljoen afgelost op deze leningen. 1 lening is volledig afgelost en er is 1 nieuwe lening afgesloten.

Van de leningen van het Ministerie van Financiën heeft € 20,8 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar (zie paragraaf 2.6.); € 83,2 miljoen een looptijd van tussen 1 en 5 jaar en € 166,5 miljoen een looptijd langer dan 5 jaar.

2.6.8 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Ministerie van Justitie en Veiligheid

De schuld aan het ministerie van JenV kan als volgt worden gespecificeerd:

Schuld aan het ministerie van Justitie en Veiligheid			Bijdrage			
(bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2020	Afrekening 2020	Voorschot 2021	DRM 2021	Overschot	Stand 31-12-2021
Uitvoering	1.619	-1.619	687.975	781.834		-93.859
Regelingen	-1.652	1.652	6.644	6.937		-293
Overige kosten en kortingen	2.971	-2.971	42.299	23.713		18.586
JenV reguliere subsidie	2.938	-2.938	736.918	812.484		-75.566
Eigen Vermogen ter beschikking eigenaar	66.255	-66.255	-	-	86.608	86.608
Totaal	69.193	-69.193	736.918	812.484	86.608	11.042

Zie bijlage 1 voor een nadere uitsplitsing.

Ministerie van Financiën

Ministerie van Financiën (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Rekening-courant	-	-
Leningen < 1 jr.	20.795	25.920
Totaal	20.795	25.920

Dit betreft het gedeelte van de leningen (zie paragraaf 2.6.7) met een looptijd korter dan 1 jaar.

Belastingen en sociale premies

Belastingen en sociale premies (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Loonbelasting	10.447	9.665
BTW	102	95
Totaal	10.549	9.760

De loonbelasting in 2021 is hoger dan in 2020 door een hoger personeelsbestand t.o.v. vorig jaar.

Crediteuren

Crediteuren (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Crediteuren	5.630	1.230

De doorlooptijd van een inkoopfactuur bedraagt over 2021 gemiddeld 21,6 dagen (2020: 21,3 dagen). In 2021 is 93% van de inkoopfacturen binnen 30 dagen betaald (2020: 92%).

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden en overlopende passiva (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Nog te betalen personeelskosten	13.420	13.781
Nog te ontvangen facturen	17.906	12.778
Egalisatierekeningen	16.500	17.067
Overige schulden en overlopende passiva	50.518	18.742
Totaal	98.344	62.368

Onder de overige schulden en overlopende passiva zijn opgenomen de nog te ontvangen facturen voor geleverde goederen en diensten van € 17,9 miljoen (2020: € 12,8 miljoen), hiervoor is een prestatieverklaring getekend maar was de factuur per jaareinde nog niet ontvangen. Een bedrag van € 16,5 miljoen heeft betrekking op de egalisatierekeningen, deze omvat investeringen die het ministerie van JenV destijds *à fonds perdu* heeft gefinancierd. Aanwending van de egalisatierekeningen vindt plaats door reguliere afschrijvingskosten op betreffende activa hiermee te verrekenen. In geval van desinvestering wordt de volledige boekwaarde van het actief verrekend met de egalisatierekening investeringen. Het resterende bedrag in de post overige schulden en overlopende passiva heeft betrekking op een raming van kosten die nog betaald moeten.

2.6.9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (bedragen in € 1.000)	Ultimo 2021	Ultimo 2020
Huur Kantoren	3.479	2.607
Huur Centra	83.927	54.365
DBM contracten	19.203	20.188
ICT-kosten	13	279
Lease-auto's	3.273	2.175
Totaal	109.895	79.614

De looptijd van de niet in de balans opgenomen verplichtingen is in onderstaande tabel uitgesplitst:

Looptijd niet uit in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (bedragen in € 1.000)	totaal	vervalt in		vervalt na
		2022	2023-2026	2026
Huur Kantoren	3.479	2.455	1.024	-
Huur Centra	83.927	32.173	48.241	3.513
DBM contracten	19.203	893	4.395	13.915
ICT-kosten	13	13	-	-
Lease-auto's	3.273	914	2.359	-
Totaal	109.895	36.448	56.019	17.428

De post 'huur centra' omvat huur van grond en gebouwen, caravans en woningen. De ICT-kosten omvatten uitsluitend de verplichtingen voor printersystemen. Voor de herontwikkeling van de locaties Dronten, Luttelgeest en Ter Apel zijn zogenoemde Design Build Maintain contracten afgesloten. De opgenomen verplichting betreft de Maintain component.

Het COA is in 2021 investeringsverplichtingen aangegaan voor 2022 en verder ten bedrage van € 20,0 miljoen. Deze investeringsverplichtingen hebben voornamelijk betrekking op nieuwbouw en herontwikkeling van asielzoekerscentra.

Naast de contracten die het COA heeft afgesloten zijn er nog 14 locaties in gebruik die zijn opgestart door Defensie, gemeentes of veiligheidregio's naar aanleiding van verzoeken van het ministerie van Justitie en Veiligheid in augustus en oktober en de aanwijzing door het kabinet in december. Onduidelijk is welke kosten in 2022 aan het COA doorbelast zullen worden door betrokken partijen voor het gebruik van deze locaties.

2.7 Toelichting op de rekening van baten en lasten

2.7.1 Toelichting baten

De baten zijn opgebouwd uit verschillende subsidiestromen. De subsidiebijdrage van het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt grotendeels verstrekt door de directie Regie Migratieketen (DRM). Het COA krijgt inkomsten als vergoeding voor reguliere producten (op basis van de productenklapper), voor programmakosten van regelingen en voor overige kosten en kortingen waarover aanvullende afspraken zijn gemaakt. Daarnaast verstrekt DRM projectsubsidies.

Onder de overige baten vallen o.a. de bijdragen van het ministerie SZW in het kader van de inburgering van vergunninghouders. Ook eventuele baten uit Europese subsidies evenals de vrijval van de egalisatierekening als gevolg van afschrijvingen, afwaarderingen en desinvesteringen en de opbrengst uit de verkoop van onroerende zaken vallen onder de overige baten.

2.7.1.1 Baten opdrachtgever Directie Regie Migratieketen

Bij brief van 21 december 2020, heeft het COA de beschikking voor 2021 ontvangen ten bedrage van € 705,7 miljoen. De beschikking is gebaseerd op 27.898 asielzoekers (zie ook Bijlage 1: Afrekening 2021).

Op 10 december 2021 heeft het COA een aanvullende beschikking ontvangen waarin het subsidiebedrag is verhoogd naar € 736,9 miljoen. De gemiddelde bezetting waarop deze aanvullende beschikking is gebaseerd is gelijk aan de initiële beschikking. De aanvullende middelen betreffen vooral kosten die samenhangen met corona, nachtopvang Ter Apel, provinciale noodopvang en de opvang van Afghaanse evacués

De baten opdrachtgever DRM bestaan uit de volgende elementen:

Baten opdrachtgever DRM (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Vergoeding reguliere producten	782.116	685.157
Overige vergoedingen	23.728	5.780
Bijdrage opdrachtgever DRM	805.844	690.937
Vergoeding programmakosten regelingen	6.937	6.996
Bijdrage programmakosten DRM	6.937	6.996
Totaal	812.781	697.933

Vergoeding reguliere producten

De vergoeding wordt bepaald op grond van de gerealiseerde bezetting en aantallen, tegen een vastgestelde kostprijs, op grond van afrekenafspraken zoals vastgelegd in het document Bekostigingsafspraken COA 2021 (Integraal Document). Een positief of negatief resultaat op de uitvoering komt ten gunste of ten laste van het eigen vermogen van het COA. Een specificatie van de vergoeding reguliere producten staat in bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever.

Afrekening projecten DRM

Projectkosten rekent het COA via projectfinanciering, dus buiten de kostprijs, met het ministerie van JenV af. Afrekening vindt plaats volgens de Projectenregeling COA zoals deze op 8 december 2008 is vastgesteld, kenmerk brief 5556223/08/DVB. De regeling heeft tot doel om tot uniforme afspraken te komen over door het COA uit te voeren projecten.

Vergoeding overige kosten en kortingen

In onderstaande tabel staan de bedragen zoals opgenomen in de oorspronkelijke beschikking en realisatie 2021 van de overige kosten en kortingen. Dit zijn kosten en kortingen, waarover afspraken zijn gemaakt in het kostprijsmodel, dan wel die separaat zijn overeengekomen. In een aanvullende brief van februari 2022 is afgesproken om de opvang de Afghaanse evacués en Noodopvang CvdK / Provinciale noodopvang niet op basis van werkelijke kosten af te rekenen maar via de standaard bekostigingsafspraken (P*Q) te laten lopen.

Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever geeft een toelichting per onderdeel.

Overige vergoedingen (bedragen in € 1.000)	Realisatie Beschikking	
	2021	2021
Gesloten gezinsvoorzieningen	302	302
Relocatie	439	1.547
Ketenmariniers	5	50
Participatie en Taal	681	400
Q+I locaties	16.885	16.640
Afghaanse evacues	-	9.499
Noodopvang CvdK	-	8.747
Goederen Litouwen	190	-
Nederlandse omgangsvormen	15	-
Nachtopvang Ter Apel	5.211	5.114
Totaal	23.728	42.299

Vergoeding programmakosten regelingen

Het ministerie van JenV is risicodragend van de regelingen. Dit betekent dat regelingen worden afgerekend op basis van werkelijke kosten. Deze zijn in 2021 in totaal € 6,9 miljoen (2020: € 7,0 miljoen). Het verantwoorden van deze vergoeding is overeenkomstig de afspraken met het ministerie van JenV en wijkt af van Titel 9 BW 2.

De vergoeding programmakosten staat per regeling in de tabel hieronder. Voor een uitgebreide toelichting op de kosten per regeling wordt verwezen naar paragraaf 2.7.2 (toelichting lasten).

Vergoeding programmakosten regelingen (bedragen in € 1.000)	Realisatie 2021	Afrekening 2020
RVA (excl weekgeld)	3.858	2.594
Uitkeringen aan gemeenten	3.147	4.281
Wooncomponenten	339	37
Regeling eigen bijdrage asielzoekers (REBA)	-791	-375
Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorie vreemdelingen (RVB)	384	459
Totaal	6.937	6.996

2.7.1.2 Overige baten

De overige baten zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige baten (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Voorbereiden op inburgering	24.880	12.703
Vroege integratie en participatie	4.355	3.395
Kijkje in de keuken	268	18
Veranderopgave	22	-
Ministerie SZW	29.525	16.116
Europese subsidies	4.641	5.202
Europese Commissie	4.641	5.202
Verkoopopbrengsten	-	-
Doorbelasten kosten	4.692	7.388
Diverse baten	4.692	7.388
Totaal	38.858	28.706

Voorbereiden op inburgering

In opdracht van het ministerie van SZW biedt het COA het programma ‘Voorbereiding op inburgering’ aan om vergunninghouders voor te bereiden op het wonen en leven in de gemeente. De financiering van het programma vindt plaats op basis van het aantal aangeboden trajecten. Voor 2021 is dit aantal 7.877. Voor de uitvoering van het programma is een voorschot toegekend van € 25,5 miljoen. Zie voor meer informatie bijlage 5.

Vroege integratie en participatie

In opdracht van het ministerie van SZW biedt het COA het programma 'Vroege Integratie en Participatie'. De financiering van het programma vindt plaats op basis van het aantal aangeboden trajecten. Voor 'Screening & Matching' betreft dit 11.787 trajecten en voor 'Participatie vanaf dag 1' betreft dit 4.177 trajecten in 2021. Voor de uitvoering van het programma is een voorschot toegekend van € 3,5 miljoen. Zie voor meer informatie bijlage 5.

Europese subsidies

Bij de Europese subsidieprojecten worden de baten gedurende het project verantwoord voor het deel waarvoor redelijke zekerheid bestaat dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit houdt in dat de baten en indien van toepassing de resultaten aan de subsidiekosten gematcht worden. Zie bijlage 4 voor een specificatie per project.

Doorbelaste kosten

Dit betreft de doorbelaste kosten die voortkomen uit dienstverlening aan derden waar het COA een vergoeding voor ontvangt, onder andere huur en detachingsvergoedingen. Het COA stelt ook ruimten op haar locaties beschikbaar aan ketenpartners om niet.

2.7.2 Toelichting lasten

2.7.2.1 Personeel en overhead

De volgende tabel geeft het verloop weer van het aantal medewerkers per ultimo boekjaar.

Personeel COA per 31 december	2021		2020		2019	
	FTE	aantal	FTE	aantal	FTE	aantal
COA-personeel vast dienstverband	2.043	2.222	1.886	2.050	1.814	1.980
COA-personeel voor bepaalde tijd	458	510	391	430	243	267
Subtotaal	2.501	2.732	2.277	2.480	2.057	2.247
Externen en uitzendkrachten	842	968	574	736	582	688
Totaal personele inzet	3.343	3.700	2.851	3.216	2.639	2.935

Aantallen

De gemiddeld ingezette formatie over het jaar 2021 (eindstand 2021 + eindstand 2020 / 2) bedraagt 3.097 fte (2020: 2.745). Wordt de berekening gemaakt op basis van de gemiddelde inzet per maand gedurende het jaar, dan is in 2021 gemiddeld 2.918 fte ingezet en in 2020 gemiddeld 2.716 fte. Per 31 december 2021 wordt 3.343 fte ingezet waarvan 2.501 fte aan intern personeel, hiervan hebben 458 fte een contract voor bepaalde tijd. De stijging van het aantal medewerkers wordt veroorzaakt doordat er meer bewoners moeten worden opgevangen en zodoende meer personeel moet worden ingezet.

Gemiddeld over het jaar stijgt de inzet van externen en uitzendkrachten ten opzichte van vorig jaar tot 708 fte (eindstand 2021 + eindstand 2020 / 2). Wordt deze berekening gemaakt op basis van de gemiddelde inzet per de 1^e van de maand gedurende het jaar dan is in 2021 gemiddeld 574 fte ingezet en in 2020 gemiddeld 526 fte. Per 31 december 2021 wordt 842 fte ingezet.

De uitsplitsing van de personeelskosten ziet er als volgt uit:

Personeel en overhead (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Salariskosten	126.251	117.621
Pensioenlasten	12.280	10.303
Sociale lasten	20.354	19.671
Uitzendkrachten en externen	61.306	57.503
Overige personeelskosten	12.845	11.483
Overheadkosten	26.411	23.481
Totaal personeel	259.447	240.062

Het totaal van de personeelskosten ligt € 19,4 miljoen hoger dan in 2020. De toename is vooral veroorzaakt door inzet van meer personeel, zowel intern als extern personeel. Dit is het gevolg van de hogere gemiddelde bezetting. De gemiddelde personeelslasten per fte zijn in 2021 ongeveer gelijk aan de gemiddelde personeelslasten per fte dan in 2020.

Salariskosten

De totale salariskosten zijn € 8,6 miljoen (7,3%) hoger dan in 2020.

Het aantal medewerkers met een COA dienstverband (onbepaalde en bepaalde tijd) lag in 2021 gemiddeld 7% hoger dan in 2020. De CAO salarisontwikkeling bedroeg gemiddeld circa 1,8% ten opzichte van 2020. De groep medewerkers met een contract voor bepaalde tijd is toegenomen. Zij zijn in het algemeen lager ingeschaald dan medewerkers met een vast dienstverband, waardoor de gemiddelde salariskosten per medewerker iets dalen.

Pensioenen

De door het COA-personeel opgebouwde rechten voor ouderdomspensioen (toegezegde pensioenregeling) zijn berekend op basis van middelloon. De pensioenen zijn ondergebracht bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. In het geval van een tekort bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn rust bij het COA als werkgever geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Derhalve worden de betaalde pensioenpremie's als pensioenkosten verantwoord. De actuele dekkingsgraad bedraagt 106,6%. Dit is 14,0 procentpunten hoger dan ultimo 2020.

De toename van de pensioenlasten wordt veroorzaakt door een hoger aantal medewerkers met een COA-dienstverband en de stijging van de pensioenpremie's.

Sociale lasten

De kosten van de sociale lasten zijn in 2021 toegenomen met € 0,7 miljoen. Deze toename wordt veroorzaakt door een verhoging van het aantal medewerkers met een COA-dienstverband.

Uitzendkrachten en externen

De kosten voor externe inhuur en uitzendkrachten nemen toe met € 3,8 miljoen (6,6%) ten opzichte van 2020. In 2021 zien we een gemiddelde toename van 7,1% bij de externe inhuur en een gemiddelde toename van 6,1% bij de uitzendkrachten. De toename wordt veroorzaakt door een hogere gemiddelde inzet van externen in 2021 ten opzichte van 2020, voornamelijk als gevolg van de toegenomen bewonersaantallen.

Overige personeelskosten

De toename van de overige personeelskosten bedraagt € 1,4 miljoen (11,4%). De toename wordt met name veroorzaakt door hogere opleidingskosten.

Overhead

De toename van de overheadkosten bedraagt € 2,9 miljoen (12,5%). De toename wordt met name veroorzaakt door hogere advieskosten derden en hogere telecomkosten.

Onder de overheadkosten worden ook de accountantskosten verantwoord. In onderstaande tabel is een uitsplitsing van de kosten van de accountants opgenomen. Het COA hanteert voor de accountantskosten de methode dat de lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Voor het deel van de (controle-) werkzaamheden die worden verricht na het einde van het boekjaar is een overlopende post opgenomen, waarbij een raming van de nog te verwachten kosten is gemaakt. Een deel van de kosten die verantwoord is in 2021 heeft derhalve betrekking op 2020. Dit betreft nagekomen facturen voor de jaarrekeningcontrole 2020.

Accountantskosten (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Onderzoek jaarrekening 2019	-	45
Onderzoek jaarrekening 2020	2	242
Onderzoek jaarrekening 2021	272	-
Andere controle-opdrachten	1	-
Andere niet-controlediensten	-	-
Totaal	275	287

2.7.2.2 Materieel

De onderstaande tabel toont de uitsplitsing van de materiële kosten.

Materieel (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Huurkosten	66.659	43.184
Facilitaire kosten en kosten van beheer	113.835	86.661
Huisvestingskosten	180.494	129.845
Uitkeringen en verstrekkingen	117.743	99.332
Onderhoud	40.532	48.325
Mutatie voorziening juridische claims	2.759	1.200
Totaal	341.528	278.702

Huurkosten

De huurkosten 2021 zijn fors hoger dan 2020 door de opening van vele nieuwe locaties als gevolg van de forse toename in het aantal bewoners en het feit dat door schaarste de huurprijzen hoog zijn.

Facilitaire kosten en kosten van beheer

Dit zijn de beheer- en exploitatiekosten van de locaties. Deze kosten bestaan voor een groot deel uit beveiliging, schoonmaak, energie, heffingen, verzekeringen en vuilafvoer. Ook wordt vervanging van (eerste) inrichting (inventaris) hier verantwoord. De toename ten opzichte van 2020 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de hogere beveiligingskosten als gevolg van de opening van vele kleine (nood)locaties. Op dergelijke locaties zijn de kosten voor beveiliging vaak vergelijkbaar met de kosten op grotere locaties waardoor de kosten per bewoner fors stijgen.

Uitkeringen en verstrekkingen

De kosten uitkeringen en verstrekkingen zijn ten opzichte van 2020 met ruim € 18 miljoen toegenomen. Deze toename wordt veroorzaakt door de hogere bezetting in 2021.

Onderhoudskosten

Dit betreffen onderhoudskosten voor planmatig onderhoud en kosten voor contract- en klachtenonderhoud en mutaties op de voorziening herstelkosten. De kosten in 2021 zijn lager dan in 2020 omdat in 2020 een eenmalige opstartdotatie aan de voorziening herstelkosten heeft plaats gevonden van ruim € 15 miljoen.

Mutatie voorziening juridische claims

Zie voor een specificatie paragraaf 2.6.6 Voorzieningen.

2.7.2.3 Afschrijvingen en afwaarderingen

De afschrijvingen en afwaarderingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Afschrijvingen en afwaarderingen (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Afschrijving MVA gebouwen permanent	10.552	9.581
Afschrijving MVA gebouwen semi-permanent	9.328	10.536
Afschrijving brandwerendheid	-	28
Afschrijving functionele aanpassingen	4.001	4.844
Afschrijving overige bedrijfsmiddelen	8.147	7.857
Afschrijving immateriële vaste activa	588	832
Totaal afschrijvingen	32.616	33.678
Afwaardering immateriële vaste activa	-	-
Afwaardering / desinvestering MVA	402	157
Totaal afwaarderingen/desinvestering	402	157
Totaal	33.018	33.835

De afschrijvingen, inclusief afwaarderingen, liggen in lijn met 2020.

2.7.2.4 Gezondheidszorg

De zorgkosten zijn gebaseerd op de uitgaven die in 2021 gedaan zijn ten behoeve van geleverde zorg aan bewoners en een inschatting van de facturen die nog niet ontvangen zijn voor zorg die in 2021 geleverd is. Voor de inschatting van de nog te ontvangen zorgkosten wordt verwezen naar paragraaf 2.6.6.

De kosten van gezondheidszorg zijn in onderstaande tabel uitgesplitst.

Kosten gezondheidszorg (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Medische kosten	109.562	95.813
Tbc-onderzoek	1.617	1.261
Publieke gezondheidszorg	11.518	8.035
Totaal	122.697	105.109

Medische kosten

De medische kosten zijn in 2021 circa € 14 miljoen hoger dan vorig jaar. Dit komt enerzijds door een forse vrijval in 2021 van voorzieningen voor medische kosten uit met name het jaar 2000 en anderzijds door het feit dat er in 2020 veel reguliere zorg is afgeschaald vanwege de beperkingen van corona waardoor de kosten toen incidenteel laag waren. In 2021 is deze uitgestelde zorg voor een groot deel ingehaald waardoor de kosten weer stijgen.

Publieke gezondheidszorg (PGA)

De GGD-en voeren voor asielzoekers, net als voor alle overige inwoners in Nederland, de publieke taken uit. De taken in het dienstenpakket zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen het COA en GGD Nederland. De publieke gezondheidszorg omvat jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen, infectieziektepreventie en –bestrijding, technische hygiënezorg, soa/hiv bestrijding, gezondheidsbevordering, coördinatie van de zorgketen en openbare geestelijke gezondheidszorg. De kosten zijn in 2021 fors gestegen door de toename in het aantal bewoners en een grote tegenvaller van nagekomen kosten van met betrekking tot eerdere jaren.

2.7.2.5 Programmakosten regelingen

Onderstaande tabel geeft de werkelijke lasten per regeling weer. De totale lasten 2020 bedragen € 6,9 miljoen.

Programmakosten regelingen (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Regeling verstrekkingen asielzoekers (RVA)	3.858	2.594
Regeling eigen bijdrage asielzoekers (REBA)	-791	-375
Uitkeringen aan gemeenten	3.147	4.281
Wooncomponenten	339	37
Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorie vreemdelingen (RVB)	384	459
Totaal	6.937	6.996

Regeling verstrekkingen asielzoekers (RVA)

Op grond van de RVA heeft de asielzoeker recht op een wekelijkse financiële toelage voor voeding, kleding en andere persoonlijke uitgaven. Daarnaast is er een eenmalige bijdrage voor een zelfkokenpakket en een vergoeding van schoolkosten. De RVA is formeel niet van toepassing op asielzoekers die verblijven op een vrijheidsbeperkende locatie (vbl) en gezinslocatie, deze bewoners krijgen een uitkering analoog aan de Rva. De toename ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door de hogere instroom.

Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers

De Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers met inkomen en vermogen heeft voor 2021 in een opbrengst geresulteerd van € 0,8 miljoen (2020: € 0,4 miljoen).

Uitkeringen aan gemeenten

De uitkeringen aan gemeenten betreffen twee regelingen: het Faciliteitenbesluit opvangcentra en de OHBA. De uitkeringen bedoeld in de artikelen 3 en 4 (capaciteitsplaatsen en wooneenheden) worden via de Decentralisatie uitkering BZK verstrekt, het administratief beheer blijft ongewijzigd. Via de laatste regeling verstrekt het COA de vergoedingen aan gemeenten voor onderwijshuisvestingsbudgetten.

Wooncomponenten

In 2018 zijn diverse regelingen uitgevoerd met een wooncomponent. De realisatie van de wooncomponenten bedroeg in 2021 € 0,3 miljoen (2020: € 0,0 miljoen).

Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen

De kosten voor de Regeling verstrekkingen aan bijzondere categorieën vreemdelingen (Rvb) zijn ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk gebleven.

2.7.2.6 Financieringslasten/(-baten)

De financieringslasten/(-baten) zijn uitgesplitst als volgt:

Financieringslasten/(-baten) (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Overige rentelasten	960	1.012
Totaal	960	1.012

De overige rentelasten komen voort uit de leningen die dit jaar zijn afgesloten. Verwezen wordt naar toelichting van de langlopende schulden voor aan nadere uiteenzetting.

2.7.2.7 Resultaat krimp

Resultaat krimp (bedragen in € 1.000)	2021	2020
Wachtgeldvoorzieningen	294	493
Krimpkosten 2017	1.349	739
Krimpbaten 2017	-	-
Krimpkosten 2018	-672	463
Krimpbaten 2018	-	-
Resultaat krimp	971	1.695

Resultaat krimp

In de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2021 is ten aanzien van groei en krimp opgenomen dat COA in eerste aanleg verantwoordelijk is voor het operationeel en financieel realiseren van groei en krimp. Bij groei en of krimp treedt het COA in overleg met het ministerie over de ontstane situatie en de te ondernemen activiteiten (artikel 17 lid 2, wet op COA). Voor de krimp 2017/2018 zijn geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld door de opdrachtgever JenV. In 2021 is geen sprake van krimp.

2.7.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

De mutatie op de kortlopende schulden is exclusief de mutatie in het vermogen ter beschikking eigenaar onder de kortlopende schulden "Ministerie van Justitie en Veiligheid (Directie Regie Migratieketen)". De mutatie in het vermogen ter beschikking eigenaar volgt ná resultaatbestemming. Een nadere toelichting op het kasstroomoverzicht is opgenomen bij de betreffende toelichtingen op de balansposten.

2.7.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het COA van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. De WNT verstaat onder een topfunctionaris de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon als, voor zover voor ons van belang, bedoeld in artikel 1.2 onderdeel h (zelfstandig bestuursorgaan) van de wet. Voor het COA worden alleen de leden van het bestuur gezien als topfunctionarissen.

Bezoldiging bestuur

De beloningen van de topfunctionarissen voor 2021, zijnde de leden van het bestuur, zijn gespecificeerd in onderstaande tabel. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor het COA is € 209.000 (2020: € 201.000). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband.

Gegevens 2021	De heer M. Schoenmaker	De heer J. Kapteijns
Functiegegevens	Bestuursvoorzitter	Lid van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	173.872,64	147.399,66
Beloningen betaalbaar op termijn	23.186,52	22.338,00
<i>Subtotaal</i>	<i>197.059,16</i>	<i>169.737,66</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000,00	209.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	197.059,16	169.737,66
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020	Bestuursvoorzitter	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.318,73	142.451,77
Beloningen betaalbaar op termijn	21.621,84	20.813,64
<i>Subtotaal</i>	<i>192.940,57</i>	<i>163.265,41</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000,00	201.000,00
Bezoldiging	192.940,57	163.265,41

Voor de leden van het bestuur wordt het bezoldigingsmaximum 2021, zoals bepaald in de WNT, niet overschreden. Er zijn geen overige topfunctionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld.

3. Overige gegevens

In de bekostigingsafspraken 2021 is opgenomen dat de ‘overige gegevens’ als onderdeel van de jaarverantwoording van het COA opgenomen worden. Dit hoofdstuk bestaat uit de gebeurtenissen na balansdatum en de controleverklaring.

3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum moeten op basis van de verslaggevingsstandaarden opgenomen worden in de toelichting als onderdeel van de jaarrekening (artikel 2: 380a BW). COA wijkt hier echter van af. Conform de bekostigingsafspraken COA 2021 zijn de gebeurtenissen na balansdatum onderdeel van de overige gegevens.

Oekraïne

Na de Russische aanval op Oekraïne op 24 februari 2022 is er een grote vluchtelingenstroom vanuit de Oekraïne naar andere Europese landen op gang gekomen. De totale impact hiervan is nog moeilijk in te schatten maar waarschijnlijk zal dit voor Nederland ook om substantiële aantallen gaan. Het COA is verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van de vluchtelingen uit de Oekraïne die asiel aanvragen. Voor vluchtelingen uit de Oekraïne die geen asiel aanvragen loopt de opvang in via de gemeenten. Vanaf 9 maart 2022 heeft het kabinet besloten hiervoor de landelijke crisisorganisatie in werking te zetten waarvan de coördinatie in handen is van de minister van JenV. De grote stroom te verwachten vluchtelingen zal grote impact hebben op de beschikbare opvangcapaciteit in Nederland. Zo is per begin maart reeds bij de Veiligheidsregio's de vraag gesteld om 50.000 opvangplekken voor Oekraïners voor te bereiden. Tegelijkertijd is het duidelijk dat het COA in 2022 een forse uitdaging heeft voor nieuwe reguliere opvangcapaciteit. Beide opdrachten moeten gecoördineerd plaatsvinden anders dreigt er het risico op dubbeling of verdringing. Ook op de uitstroom van statushouders naar gemeenten zal verder druk komen te staan als gevolg van de nieuwe vluchtelingen stroom. Daarnaast is het COA gevraagd om de Veiligheidsregio's daar waar mogelijk te ondersteunen bij het uitvoeren van hun opdracht voor Oekraïense vluchtelingen die geen asiel aanvragen.

De Russische inval in Oekraïne heeft op economisch terrein ook zijn impact voor het COA.

Waarschijnlijk zullen deze gevolgen voor de komende periode nog verder toenemen. Zo is er een forse stijging van de energieprijzen en zullen ook de vastgoedkosten verder stijgen. Ook op voedingskosten en materiële kosten zijn prijsverhogingen te verwachten. Dit zal niet alleen financiële consequenties hebben maar kan mogelijk ook leiden tot gebrek aan voldoende producten en materialen die het COA nodig heeft voor zijn dienstverlening van opvang en begeleiding van asielzoekers. Hierover zal het COA met JenV in gesprek gaan.

Door geopolitieke of economische ontwikkelingen als gevolg van de oorlog in de Oekraïne kunnen ook andere vluchtelingenstromen ontstaan die mogelijk richting Nederland gaan.

Daarnaast kan er sprake zijn van een cyber impact. Als gevolg van de ontstane oorlogssituatie is er een verhoogde kans op een cyberaanval. Samen met J&V wordt hierin opgetrokken om zo goed mogelijk hierop voorbereid te zijn.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

Verklaring over de in de financiële verantwoording opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de financiële verantwoording 2021 opgenomen jaarrekening (pagina 19 tot en met 53) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het eigen vermogen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Kaderwet ZBO, Wet COA, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2021 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De jaarrekening wordt binnen de hiervoor genoemde kaders ingericht zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021, in alle materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005 en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2021.
2. De rekening van baten en lasten over 2021.
3. Het Kasstroomoverzicht 2021
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling tot vaststelling van het Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang asielzoekers en de Regeling Controleprotocol Wet Normering Topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensisch specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

In de controle hebben wij aandacht gehad voor het frauderisico rondom de totstandkoming van vastgoedtransacties. Bij het aan- en verkopen - of het huren en ontbinden van huurovereenkomsten gerelateerd aan - (on)roerende goederen ten behoeve van huisvesting kunnen zich onregelmatigheden voordoen indien afspraken worden gemaakt met verbonden partijen of afspraken die niet 'at arm's length' zijn.

Wij hebben inzicht gekregen in de vastgoedtransacties die door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zijn gesloten en hebben met behulp van onze vastgoed- en forensisch specialisten geen indicaties verkregen dat er zich hierbij onregelmatigheden hebben voorgedaan in 2021.

Verder hebben wij werkzaamheden verricht op het veronderstelde fraude risico 'management override of controls'. Hierbij hebben wij de journaalboekingen en andere aanpassingen gedurende de verslagperiode getoetst, oordeelsvorming en beslissingen van het management beoordeeld en significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering gecontroleerd. Uit onze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controle-aanpak naleving van wet- en regelgeving in het kader van de getrouwheid

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de entiteit door inlichtingen in te winnen bij het bestuur van Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het lezen van notulen en rapporten van internal audit. Wij hebben forensisch deskundigen betrokken in deze evaluatie.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, volgende wet- en regelgeving overwogen: naleving van specifieke wet- en regelgeving waaronder de Wet COA, het subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021 en de Wet Normering Topinkomens die vereisten van de Kaderwet Zelfstandig Bestuursorganen aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving. Tenslotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controle-aanpak continuïteit

Op basis van onze controle werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheid geïdentificeerd ten aanzien van de continuïteit van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. De primaire taken van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zijn wettelijk verankerd. Daarbij hebben wij op basis van onze werkzaamheden vastgesteld dat de financiering voor 2022 reeds is beschikbaar door het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

22031CB116/AZ/3

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van de huidige Rusland/Oekraïne crisis

De huidige Rusland/Oekraïne crisis heeft ook invloed op het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. In de toelichting op pagina 53 van de financiële verantwoording 2021, onder paragraaf 3.1 'Gebeurtenissen na balansdatum' heeft het bestuur de verwachte impact van deze crisis op de primaire activiteiten en financiële prestaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers toegelicht. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in de financiële verantwoording opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- De overige gegevens.
- Specifiek benoemde bijlagen bij de jaarrekening (Bijlage 1 t/m 4).
- Overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Kaderwet Zelfstandig Bestuursorganen, de Wet COA, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2021 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, de specifiek benoemde bijlagen en de overige bijlagen, in overeenstemming met de Kaderwet Zelfstandig Bestuursorganen.

22031CB116/AZ/4

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Nederlands Recht, waaronder de Kaderwet Zelfstandig Bestuursorganen, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2021 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Tevens is het bestuur van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de voor het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers relevante wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 22 maart 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M.A. van Dreumel RA

22031CB116/AZ/6

Bijlagen

Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever 2021

Algemeen

Het bijdragerecht (de afrekening) wordt vastgesteld volgens de tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid en het COA afgesproken afrekensystematiek in de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2021 en het Accountantsprotocol 2021.

Bij de afrekening wordt onderscheid gemaakt tussen producten en overige kosten. Van belang hierbij is het aantal bestelde producten (opgenomen in de beschikking en de aanvullende beschikkingen) en het gerealiseerde aantal producten. De kosten van de regelingen (onderdeel van de producten) worden afgerekend op grond van de werkelijke kosten. De overige kosten worden in de meeste gevallen op basis van de werkelijke kosten afgerekend. De toelichting op de afrekening gaat hier verder op in.

Aantallen 2021

In de volgende tabel staan de bestelde en gerealiseerde processen/producten die van belang zijn voor de afrekensystematiek.

Aantallen 2021	Initiele bestelling	Eerste aanv. bestelling	Afrekening	Realisatie	Verreken-eenheid
Proces					
Toelating	6.581	-	8.649	7.361	Asielzoekers
Opvang	19.484	-	20.403	20.370	Asielzoekers
Terugkeer	1.402	-	1.402	1.061	Asielzoekers
Amv	431	-	645	608	Asielzoekers
	27.898	-	31.099	29.400	
Product					
COL	1.031	-	1.819	1.839	Minimale bestelling, Asielzoekers
POL	5.550	-	6.830	5.522	Minimale bestelling, Asielzoekers
AZC	19.164	-	20.025	20.025	Asielzoekers
IBO/HTL	92	-	92	59	Minimale bestelling
AMG / LRV / HAR	228	-	286	286	Asielzoekers
VBL	184	-	184	137	Minimale bestelling
GLO	1.218	-	1.218	924	Asielzoekers
POL-AMV	266	-	472	472	Minimale bestelling, Asielzoekers
AMV-binnen AZC	25	-	22	22	Asielzoekers
AMV-buiten AZC	100	-	111	111	Asielzoekers
Beschermde opvang	40	-	40	3	Minimale bestelling
Hervestigde vluchtelingen	400	-	400	84	Instroom hervestigde vluchtelingen
RVB	75	-	75	37	Minimale bestelling, aantal beschikkingen rvb

In de kolom afrekening staat welk aantal per proces/product wordt afgerekend. Bij een aantal producten wordt rekening gehouden met een minimale bestelling. Bij andere producten is de realisatie alleen leidend als deze hoger is dan de aanvullende bestelling. Daarbij wordt gekeken naar standen op de 1^e van de maand.

In de kolom realisatie staat het aantal werkelijk gerealiseerde processen vermeld en tevens zijn de aantallen van de producten opgenomen.

Afrekening 2021

De tabel hieronder toont de kosten per proces, per product en de overige kosten. De aantallen komen overeen met de aantallen in de voorgaande tabel. De kostprijzen zijn afgeleid van het kostprijsmodel, zoals overeengekomen tussen het ministerie van JenV en het COA.

Afrekening 2021	Beschikking 2021		Aanvul. beschikkingen 2021		Afrekening 2021				
(kostprijzen in €. Kosten in € 1.000)	Aantal	Kostprijs	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kostprijs	Kosten	Afrekening
Proces									
Toelating	6.581	26.480	174.267.219	-	-	8.649	27.313	236.231.825	
Opvang	19.484	23.663	461.055.620	-	-	20.403	23.557	480.640.485	
Terugkeer	1.402	21.068	29.537.930	-	-	1.402	21.002	29.444.890	
Amv	431	73.230	31.561.977	-	-	645	72.090	46.497.902	
	27.898	24.963	696.422.746	-	-	31.099	25.493	792.815.102	96.392.356
Producten									
Hervestigde vluchtelingen	400	4.810	1.261.600	-	-	400	3.133	1.253.200	-8.400
RVB	75	12.804	966.075	-	-	75	12.873	965.475	-600
Overige									
Ketenmariniers			50.000		-			4.549	-45.451
Ziektekosten nareizigers (mw)			668.250		-			1.683.990	1.015.740
Relocatie			1.546.875		-			438.621	-1.108.254
Gesloten gezinsvoorzieningen			302.415		-			302.415	-
Participatie en Taal			400.000		-			400.000	-
Nachtopvang Ter Apel			4.114.465		1.000.000			5.210.724	96.259
Goederen Litouwen					-			190.222	190.222
Quarantaine locaties					13.056.000			13.775.237	719.237
Preventieve quarantaine					1.144.000			670.133	-473.867
Overige coronakosten					2.440.000			2.440.000	-
Bekostiging provinciale noodopvang					9.498.406			-	-9.498.406
Opvang Afghaanse evacues					8.747.206			-	-8.747.206
Programmakosten afrekening werkelijk					-			-257.295	-257.295
Ziektekosten afrekening bezetting					-4.700.000			-7.408.782	-2.708.782
Totaal			705.732.426		31.185.612			812.483.590	75.565.552

Bij de afrekening zijn de afgerekende aantallen en de kostprijzen van belang. Dit betekent dat de opbrengsten niet afhangen van de werkelijke kosten. Een positief of negatief resultaat op de uitvoering komt ten gunste of ten laste van het eigen vermogen van het COA.

Het COA kent verschillende opvangmodaliteiten. Deze zijn in het kostprijsmodel (en ook in de productenklapper) verdeeld over 6 producten:

1. Toelating
2. Opvang
3. Terugkeer
4. Amv
5. Hervestiging en relocatie
6. Rvb

Met al deze producten draagt het COA zorg voor zowel de materiële als de immateriële kant van opvang. Op basis van de Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva 2005) biedt het COA asielzoekers een veilige en leefbare woonomgeving. Het COA zorgt ervoor dat de basisvoorzieningen geborgd zijn, zoals toegang tot gezondheidszorg en de basismiddelen van bestaan. Met immateriële opvang wordt de begeleiding bedoeld.

Product Toelating

In het product Toelating zijn de opvangmodaliteiten Col en Pol ondergebracht die verband houden met de aanmelding, registratie en toelating van nieuwe asielzoekers in Nederland. Dit zijn kortdurende processen, dus de opvang op deze modaliteiten gaat ook uit van een korte verblijfsduur en snelle

doorlooptijd. De werkzaamheden van het COA concentreren zich op de dagelijkse komst en het vertrek van asielzoekers. Tevens faciliteren COA medewerkers ten behoeve van dit product een aantal activiteiten uit de rust en voorbereidingstermijn (rvt) en de algemene asielprocedure (aa). Deze werkzaamheden zijn voor het COA vooral logistiek en administratief van aard.

Product opvang

In het product Opvang zijn de modaliteiten ondergebracht die opvang bieden aan asielzoekers waarvan voor de meesten de algemene asielprocedure (aa) is afgerond. De opvang in deze modaliteiten is over het algemeen van langere duur dan in het product Toelating. Het is dan ook hier dat de (fasespecifieke en methodische) begeleiding nader opgestart en geïntensiveerd wordt.

- Asielzoekerscentra (AZC); Hier verblijven zowel verblijfsgerechtigden die in afwachting zijn van een woning als asielzoekers die in de verlengde procedure zitten. Het grootste deel van de asielzoekers verblijft in een AZC en brengt daar ook de langste tijd door.
- De Intensief begeleidende opvang (IBO). betreft de opvang van asielzoekers die onvoldoende zelfredzaam zijn en/of gedrag vertonen dat binnen de reguliere azc's tot problemen leidt voor zowel de asielzoeker zelf, medebewoners als medewerkers.
- Zelfzorgarrangement, Logeerregeling vergunninghouders, Administratief geplaatsten en Gemeentelijke Versnellingsarrangement (RV, AMG). Iedere asielzoeker in deze modaliteiten ziet op vrijwillige basis af van onderdak bij het COA, dan wel verblijft vanwege medische noodzaak of detentie buiten een opvangvoorziening van het COA.

Product Terugkeer

Plaatsing in een van de terugkeermodaliteiten Gezinslocatie (Gl) of Vrijheidsbeperkende locatie (Vbl) gebeurt met name wanneer asielzoekers zijn uitgeprocedeerd en het recht op opvang is beëindigd. De Rva 2005 is niet (langer) van toepassing. Het voorzieningenniveau is soberder dan in reguliere opvangcentra.

Product Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV)

Hier verblijven alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv), ouder dan 4 jaar en jonger dan 18 jaar. Voor kinderen t/m 14 jaar wordt in eerste instantie bekeken of plaatsing in een gezinsopvang onder verantwoordelijkheid van Nidos mogelijk is. Deze vorm van opvang valt niet onder het product AMV en niet onder verantwoordelijkheid van het COA. Kinderen die niet plaatsbaar zijn in gezinsopvang worden opgevangen door het COA.

In het product amv zijn de volgende modaliteiten opgenomen:

- Procesopvanglocatie AMV (POL-AMV) Een Amv ouder dan 12 jaar (en niet plaatsbaar in een gezinsopvang t/m 14 jaar) wordt na aanmelding in Ter Apel geplaatst in de pol-amv in Ter Apel alwaar de col-processen plaatsvinden. Daarna verhuist het kind naar de pol-amv die het dichtst in de buurt ligt van het azc waar de amv de algemene asielprocedure (aa) doorloopt. Op deze manier kan de amv tijdig op de afspraken verschijnen. Op deze pol-amv vinden ook de activiteiten in het kader van de rust- en voorbereidingstermijn (rvt) plaats.
- Regio opvang (Rgo): Amv's vanaf 17,5 jaar (op moment van afronding aa met als resultaat afwijzing of doorgeleiding naar va) verblijven in een regio in een kleinschalige woonvoorziening op een azc (Rgo1). Amv van 13 tot 17,5 jaar (op moment van afronding aa)) verblijven in een kleinschalige woonvoorziening buiten een azc (Rgo2).
- Beschermde Opvang (BO) omvat de opvang van amv in kleinschalige opvanglocaties met intensieve en persoonlijke begeleiding. De BO is gericht op bescherming (teneinde vermissingen te voorkomen), bieden van veiligheid, begeleiding en voorlichting.

Product Hervestigde vluchtelingen

Voorheen werden hervestigde vluchtelingen aangeduid als 'uitgenodigde' vluchtelingen.

Het COA: voert werkzaamheden uit in land van vertrek en biedt opvang en begeleiding gedurende de eerste 48 uur na aankomst in Nederland. voert regie op het inreizen van de hervestigde vluchtelingen uitgevoerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).

Product Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb)

De Rvb voorziet in een financiële toelage en dekking van medische kosten voor een aantal categorieën vreemdelingen die, ondanks rechtmatig verblijf, geen recht hebben op Rva of andere verstrekkingen van de overheid. Op grond van de Rvb wordt voor deze categorieën vreemdelingen voorzien in de noodzakelijke bestaansvoorwaarden.

Overige

Ketenmariniers

Met JenV is afgesproken dat jaarlijks een bedrag beschikbaar wordt gesteld. Deze post wordt afgerekend tegen werkelijke kosten. In 2021 zijn de uitgaves lager geweest dan vooraf ingeschat.

Ziektekosten nareizigers

Om verzekeringstechnische redenen moeten nareizigers, die na enkele dagen verblijf in de COL rechtstreeks naar de referent gaan, worden geadministreerd in de COA-administratie. Totdat deze vreemdelingen de vergunningshouderpas krijgen betaalt het COA de verzekeringspremie. In 2021 bedroeg het aantal gemiddeld 378 en de kosten € 1,7 miljoen. Dit wijkt af van de beschikking waar nog uitgegaan werd van gemiddeld 150 nareizigers.

Relocatie

Tussen Turkije en de EU zijn afspraken gemaakt. Onderdeel van de afspraken is de verplichting om asielzoekers uit Turkije naar Europa te laten overkomen via een versnelde vorm van hervestiging. De aantallen zijn aanzienlijk, door corona, aanzienlijk achter gebleven bij de verwachting aan het begin van het jaar. In 2021 ging het om 358 vluchtelingen. Daarnaast zijn de 53 vluchtelingen uit Moira aangekomen. Het beschikte bedrag was aanzienlijk hoger dan de werkelijke kosten, een bedrag van € 1,1 mln. zal worden terugbetaald.

Gesloten gezinsvoorziening Zeist

Het COA is door de het ministerie verzocht om met de DJI samen te werken in de gesloten gezinsvoorziening te Zeist. Vanaf 1 oktober 2014 stelt het COA hiervoor medewerkers beschikbaar en het COA ontvangt daarvoor een vast bedrag van € 0,3 mln.

Participatie en Taal:

Het project 'Participatie en taal richt zich op het ontwikkelen, implementeren en borgen van methodiek om bewoners meer en vaker deel te laten nemen aan een breed participatieaanbod, binnen en buiten de opvanglocatie. Op 19 september 2019 heeft het COA een Europese Asiel Migratie en Integratie Fonds subsidie (AMIF-subsidie) toegekend gekregen voor het project 'Participatie en taal'. Dit project loopt tot 31 december 2021. Met dit project stimuleert het COA bewoners om vanaf de eerste dag bezig te zijn met hun toekomst door kennis, vaardigheden en ervaring op te doen en een netwerk op te bouwen. Daarnaast zorgen ontmoetingen tussen azc-bewoners en Nederlanders voor meer draagvlak voor nieuwkomers in de samenleving. Voor de cofinanciering is een bedrag beschikbaar gesteld. Voor het jaar 2021 is dit een vaste bijdrage van € 0,4 mln.

Nachtopvang Ter Apel

Als gevolg van de coronacrisis is, in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid, samen met de IND, een paviljoen gerealiseerd voor nachtopvang op het voormalige Sindorf Terrein in Ter Apel.

Dit paviljoen is noodzakelijk om asielzoekers die nog niet zijn geïdentificeerd en geregistreerd veilig en verantwoord op te kunnen vangen. Door het stagneren van de uitstroom in de reguliere opvang en door achterstanden bij ketenpartners IND en AVIM was de bezetting van de nachtopvang op momenten erg hoog, dit gaat ten koste van het welzijn van de verblijvenden in de nachtopvang, maar ook het draagvlak van de gemeente Westerwolde. Het COA ontvangt een bijdrage aan deze opvangenvorm op basis van werkelijke kosten.

Voor de langere termijn wordt een toekomstvisie uitgewerkt over hoe de nachtopvang structureel vorm kan worden gegeven. Daarbij wordt de opdracht tot een 2e aanmeldcentrum in samenhang bekeken. De financiering van de huidige nachtopvang is toegezegd tot april 2022. Hoe de situatie daarna eruit ziet is onzeker.

Goederen Litouwen

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het COA goederen geleverd aan Litouwen en het COA ontvangt daarvoor een vergoeding op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Quarantaine en uitwijklocaties

Het COA heeft een aantal afzonderlijke uitwijklocaties om bewoners op te vangen die (mogelijk) besmet zijn met corona. Hierdoor kunnen bewoners dusdanig opgevangen worden dat verdere besmetting op COA-locaties kan worden tegengaan. Voor het aanhouden van deze locatie ontvangt het COA een vergoeding op basis van werkelijke kosten.

Preventieve quarantaine

Per 1 juni 2021 is de Wet quarantaineverplichting inreizigers in werking getreden. Per 1 juli 2021 is echter besloten om niet alle inreizende asielzoekers verplicht in quarantaine te plaatsen maar alleen degenen tot quarantaine te verplichten die in de 10 dagen voor inreis in Nederland in een hoog risicogebied zijn geweest. Naast de afzonderlijke uitwijklocaties heeft het COA ook speciale plekken aangehouden in Budel en Ter Apel en voor het aanhouden van deze plekken ontvangt het COA een vergoeding op basis van werkelijke kosten.

Overige coronakosten

In de aanvullende subsidieverlening is opgenomen dat de kosten voor overige coronamaatregelen worden vergoed op basis van werkelijk gemaakte kosten. In overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid is afgesproken om dit te wijzigen in een lumpsum vergoeding van €2,44 miljoen.

Bekostiging provinciale noodopvang

In de aanvullende subsidieverlening is opgenomen dat de kosten voor de provinciale noodopvangkosten worden vergoed op basis van werkelijk gemaakte kosten. Omdat de bewoners op deze locaties meetellen in de bezettingscijfers is met het ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat de kosten voor deze locaties op basis van P*Q worden vergoed en niet op basis van werkelijke kosten.

Opvang Afghaanse evacués

In de aanvullende subsidieverlening is opgenomen dat de kosten voor de Afghaanse evacués worden vergoed op basis van werkelijk gemaakte kosten. Omdat de evacués die asiel hebben aangevraagd meetellen in de bezettingscijfers is met het ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat de kosten voor de opvang van deze evacués op basis van P*Q worden vergoed en niet op basis van werkelijke kosten.

Correctie programmakosten

Op basis van de af te rekenen aantallen is de bijdrage voor de programmakosten € 7,2 mln. De werkelijke kosten zijn iets lager. Hier was in de aanvullende beschikking 2021 rekening nog geen rekening mee gehouden waardoor nog € 0,3 miljoen afgerekend moet worden.

Correctie ziektekosten

In de gehanteerde en afgesproken kostprijzen van de producten is een bedrag opgenomen voor medische kosten. Indien het gerealiseerde aantal van het product lager ligt dan het bestelde aantal van het product, dan worden de medische kosten niet vergoed. In de aanvullende beschikkingen 2021 is rekening gehouden met een te lage terugbetaling. Per saldo resteert nog een terugbetaling van € 2,7 miljoen.

Bijlage 2   Bezettings- en capaciteitsgegevens

De bezetting in de centrale opvang van het COA is weergegeven in onderstaande tabel. De gemiddelde bezetting is toegenomen van 27.302 in 2020 naar 29.400 in 2021.

Bezettingsgegevens: in- en uitstroom		2021	2020	2019
Bezetting centrale opvang (totaal) 1)	1 jan	27.723	27.212	22.456
	gemiddeld	29.400	27.302	24.611
	31 dec	36.467	27.723	27.212
Bezetting proces Toelating	1 jan	7.512	11.225	5.929
	gemiddeld	7.361	10.719	8.409
	31 dec	12.647	7.512	11.225
Bezetting proces Opvang	1 jan	18.617	14.374	14.391
	gemiddeld	20.370	14.999	14.366
	31 dec	21.779	18.617	14.374
Bezetting proces Terugkeer	1 jan	1.130	1.139	1.446
	gemiddeld	1.061	1.185	1.282
	31 dec	1.001	1.130	1.139
Bezetting proces Amv 1)	1 jan	464	474	690
	gemiddeld	608	399	554
	31 dec	1.040	464	474
Instroom centrale opvang		42.936	24.026	36.316
- Uitgeplaatst door bemiddeling COA		21.871	11.455	12.497
- Vertrek uit centrale opvang		12.050	11.802	18.880
Uitstroom centrale opvang:		33.921	23.257	31.377
Gemiddelde verblijfsduur centrale opvang (mnd.)		11,0	12,7	11,6
Overige bezettingsgegevens:				
- COL (incl. ongeregistreerden)	gemiddeld	1.839	859	684
- POL	gemiddeld	5.522	9.860	7.725
- Gezinslocatie	gemiddeld	924	978	1.102
- Vrijheidsbeperkende locatie	gemiddeld	137	207	180
- RGO1/RGO2 (incl. Pol amv) incl. bo 2)	gemiddeld	608	399	554
- RVB	gemiddeld	37	47	66
- Hervestigde vluchtelingen	totaal	84	303	722
- Hervestiging vanuit Turkije	totaal	368	127	1.151
- Relocanten Griekenland / Italie / Malta	totaal	53	49	6

Capaciteit

De volgende tabel toont de capaciteitsgegevens over de jaren 2019 tot en met 2021. In de tabel is te zien dat de totale capaciteit toegenomen is in het afgelopen jaar.

Capaciteitsgegevens		2021	2020	2019
Totale capaciteit centrale opvang 1)	1 jan	32.456	32.240	31.228
	gemiddeld	34.392	32.479	31.416
	31 dec	42.067	32.456	32.240
Capaciteit proces Toelating	1 jan	12.270	12.793	9.201
	gemiddeld	11.893	12.899	10.937
	31 dec	14.672	12.270	12.793
Capaciteit proces Opvang	1 jan	17.445	16.438	18.542
	gemiddeld	19.821	16.614	17.206
	31 dec	24.608	17.445	16.438
Capaciteit proces Terugkeer	1 jan	1.882	2.011	2.370
	gemiddeld	1.834	1.998	2.222
	31 dec	1.722	1.882	2.011
Capaciteit proces Amv	1 jan	859	998	1.115
	gemiddeld	844	968	1.051
	31 dec	1.065	859	998
Overige capaciteitsgegevens:				
- COL	gemiddeld	1.814	1.469	1.457
- POL	gemiddeld	10.079	11.430	9.480
- Gezinslocatie	gemiddeld	1.484	1.620	1.763
- Vrijheidsbeperkende locatie	gemiddeld	350	378	459
- RGO1/RGO2 (incl. Pol amv en BO)	gemiddeld	844	968	1.051

Onderstaande tabel toont de opvangcapaciteit ultimo 2021 en de ontwikkeling van het aantal opvanglocaties per modaliteit per jaar van eind 2018 tot en met eind 2021.

Aantal modaliteiten	Opvangcapaciteit 2021	Aantal opvanglocaties per 31/12*			
		2021	2020	2019	2018
AZC	24.176	93	63	50	52
COL	2.001	12	7	4	4
POL	12.671	84	51	47	26
GLO	1.369	5	6	6	6
POL-AMV	859	27	9	10	16
AMV-campus / BO	36	3	5	5	5
AMG/ ZZA /LRV/GZZA	432	nvt	nvt	nvt	nvt
RG01/RG02 1)	170	17	20	18	17
VBL	353	1	1	1	2
Totaal aantal locaties	42.067	242	162	141	128

(*) Een locatie heeft meerdere opvangmodaliteiten; fysiek op 31 december 113 operationele locaties.

1) Regionale Opvang 1 (RG01) is op een AZC, RG02 is een aparte locatie.

Bijlage 3 Financiële meerjarenoverzichten 2017 – 2021

Meerjarige balans per 31 december (bedragen in € 1.000)	2021	2020	2019	2018	2017
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	866	868	1.539	1.822	2.248
Materiële vaste activa					
Grond en terreinen	27.892	28.376	28.376	27.210	27.210
Bedrijfsgebouwen	341.926	273.182	262.045	294.797	309.824
Andere vaste bedrijfsmiddelen	19.257	17.437	15.101	15.485	22.706
Vaste activa in uitvoering	35.298	56.702	39.851	15.849	28.912
	424.373	375.697	345.373	353.341	388.652
Vlottende activa					
Vorderingen					
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	230	1.335	2.967	-	-
Overige vorderingen	5.129	1.534	1.798	2.598	1.020
Overlopende activa	15.149	20.816	25.179	21.082	24.405
	20.508	23.685	29.944	23.680	25.425
Liquide middelen	68.003	51.819	50.648	114.821	148.537
Totaal activa	513.750	452.069	427.504	493.664	564.862
Passiva					
Egalisatiereserve	36.469	32.714	32.500	37.545	39.592
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	59	118	320	372	429
Overige bestemmingsreserves	22.060	24.341	27.990	30.974	22.800
Eigen vermogen	58.588	57.173	60.810	68.891	62.821
Wachtgeld en reorganisatievoorziening	1.312	2.406	4.035	5.231	8.535
Krimpvoorziening	5.211	6.199	9.659	16.415	42.781
Verlieslatende contracten	-	-	-	-	-
Overige voorzieningen	52.594	57.340	47.871	42.566	43.280
Voorzieningen	59.117	65.945	61.565	64.212	94.596
Ministerie van Financiën	249.685	160.480	186.400	212.320	238.240
Langlopende schulden	249.685	160.480	186.400	212.320	238.240
Ministerie van Justitie en Veiligheid	11.042	69.193	25.052	44.721	22.552
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-	-	-	493	1.506
Ministerie van Financiën	20.795	25.920	25.920	25.920	25.920
Belastingen en sociale premies	10.549	9.760	8.848	7.655	11.670
Crediteuren	5.630	1.230	495	4.238	2.256
Overige schulden en overlopende passiva	98.344	62.368	58.414	65.214	105.301
Kortlopende schulden	146.360	168.471	118.729	148.241	169.205
Totaal passiva	513.750	452.069	427.504	493.664	564.862

Rekening van baten en lasten (bedragen in € 1.000)	2021	2020	2019	2018	2017
Baten opdrachtgever (excl. krimp)	812.781	697.933	635.846	603.478	753.611
Overige baten	38.858	28.706	22.636	24.929	24.399
Totaal baten	851.639	726.639	658.482	628.407	778.010
Personeel	259.447	240.062	219.342	201.863	233.302
Materieel	341.528	278.702	248.065	211.643	235.051
Afschrijvingen	33.018	33.835	43.002	52.048	85.433
Ziektekosten en MOA	122.697	105.109	125.106	104.198	126.842
Programmakosten	6.937	6.996	6.611	7.549	68.094
Financieringslasten/(-baten)	960	1.012	1.064	1.118	1.171
Totaal lasten	764.587	665.716	643.190	578.419	749.893
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	87.052	60.923	15.292	49.988	28.117
Bijzonder resultaat	971	1.695	-578	-11.252	-1.034
Bijzonder resultaat	971	1.695	-578	-11.252	-1.034
Resultaat voor resultaatsbestemming	88.023	62.618	14.714	38.736	27.083

Bijlage 4   Specificatie Europese subsidies

De inkomsten voor Europese subsidieprojecten worden op basis van het matchingprincipe als opbrengst verantwoord in de periode waarin de kosten gemaakt worden.

In de volgende tabel wordt per project inzichtelijk wat het bedrag is van de oorspronkelijk toegekende subsidie, de definitief toegekende subsidie, de ontvangen voorschotten en de in de exploitatie verantwoorde baten.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de toegekende, lopende, afgerekende en verstrekte voorschotten op projecten met Europese subsidie.

Europese subsidies (bedragen in € 1.000)		van	t/m	Oorspronkelijk toegekend	Definitief toegekend	Verstrekt voorschot (op balans)	Verantwoord baten 2021
Projecten:							
1	Veiligheid en Weerbaarheid Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537679	1-11-17	31-10-20	1.203		602	-
2	Project VOORwerk Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537748	19-11-17	18-11-20	1.101	946	-	158
3	Participatie van Eritreeers Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537737	1-11-17	31-10-20	718		359	-
4	Flexibele maatschappelijk verankerde opvang Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/57659	19-11-17	19-11-20	2.094	1.627	-	132
5	Opleidingsplan methodisch werken en begeleiden Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537748	19-11-17	1-11-20	978	859	-	221
6	Rolmodellen Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/539034	1-09-19	31-12-21	416		208	155
7	Alfabetisering Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/539103	1-09-19	31-12-21	363		181	174
8	Bewegen naar de toekomst Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/541904	1-10-19	31-12-21	1.063		531	549
9	COA opleidingsplan, cyclisch leren Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/541907	1-10-19	31-12-21	1.838		919	544
10	Veiligheid, Weerbaarheid, Overlast Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/561047	1-07-19	31-12-21	3.000		1.500	1.145
11	Participatie en taal Toegekend bij beschikking kenmerk/2019/561046	1-08-19	31-12-21	3.000		1.500	1.562
Totaal generaal projecten				15.774	3.432	5.800	4.640

Bijlage 5   Overzicht afrekening projecten ministerie SZW

Afrekeningen SZW:

Inburgering:	aantal	tarief	totaal
Aantal deelnemers minimum personele kosten *	4.284	2.791,00	11.956.644,00
Extra deelnemers personele kosten	3.593	2.843,00	10.214.899,00
Overige flexibele kosten	7.877	298,00	2.347.346,00
Vaste kosten			361.333,00
Subsidiabel			24.880.222,00
Ontvangen voorschot			25.543.835,00
Terug te betalen			-663.613,00

* in iedere maand was het aantal deelnemer hoger dan het afgesproken minimum

Vroege Integratie en participatie:

<i>Activiteit A: Kansrijke koppeling: screening&matching</i>	aantal	tarief	totaal
Deelnemers:	11.787		
Flexibele kosten	11.787	194,70	2.294.928,90

Activiteit B: Zinnvolle dagbesteding: participatie vanaf dag 1

Deelnemers:	4.177		
Casemanagers			1.293.494,00
Flexibele kosten	4.177	120,05	501.448,85

Activiteit C: Beleidsadvies (incl materieel)

Personeel			431.083,00
Materieel			95.000,00
			4.615.954,75
Correctie in verband met overschrijding maximum subsidie			-261.261,75
Subsidiabel			4.354.693,00
Ontvangen voorschot			3.483.754,00
Nog te ontvangen			870.939,00

Veranderopgave:

Subsidiabel			22.469,73
Ontvangen voorschot			52.114,00
Terug te betalen			-29.644,27

Kijkje in de keuken:

Project wordt afgerekend in de jaarrekening 2022

Bijlage 6   Principes Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners

#	Principe	Invulling en operationalisering COA
2.1	Er wordt op basis van het Handvest Publiek Verantwoorden een dialoog met de belanghebbenden van de publiek dienstverlener gevoerd. Een dialoog gebaseerd op wederzijds begrip van elkaars belang. Het bestuur maakt actief gebruik van de dialoog met belanghebbenden om het functioneren en de samenwerking van de publieke dienstverlener in de maatschappelijke, institutionele en professionele omgeving te blijven verbeteren. Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid zeker te stellen dat de dialoog met alle betrokken belanghebbenden plaatsvindt en wederzijds tevreden stelt. Onderdeel daarvan is dat kaders van de dialoog bij alle deelnemers bekend zijn. Om mogelijkheden en wederzijdse verwachtingen van de dialoog te verhelderen.	Met verschillende stakeholders zijn periodiek overleggen en bijeenkomsten: - VNG - Vluchtelingenwerk Nederland - Rode Kruis Nederland - COC Nederland - Defence for children - Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) - Burgemeesters - Burgers/omwonenden van locaties
3.1	Elke publieke dienstverlener wordt bestuurd door een goed bestuur, dat collectief verantwoordelijk is voor het succes op de lange termijn van de organisatie.	Conform de Wet COA heeft het COA een bestuur bestaande uit twee leden, onder wie de voorzitter. Bij het staken van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
3.2	De voorzitter van het bestuur is verantwoordelijk voor de leiding van het bestuur en zorgt voor het gepast en effectief functioneren van het gehele bestuur.	Dit is geregeld in artikel 3 van het reglement van het bestuur.
3.3	Het bestuur is in staat zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden goed uit te voeren. Daarbij is een goede balans binnen het bestuur van kennis van de organisatie en omgeving, ervaring en onafhankelijkheid van belang om verplichtingen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de publieke taak gepast en effectief uit te voeren.	Per 15 januari 2019 is de heer dr. M. Schoenmaker aangetreden als bestuursvoorzitter. Per 1 november 2019 is de heer drs. J. Kapteijns benoemd tot bestuurslid. Het bestuur van het COA bestaat ultimo 2020 uit bovengenoemde twee leden. Het bestuur werkt vanuit een collegiaal principe. Verwezen wordt naar het organogram in paragraaf 1.3
3.4	Er is een formele, grondige en transparante procedure voor de benoeming van nieuwe leden van het bestuur.	De werkgeversrol van het bestuur is belegd bij de ambtelijk toezichthouder (SG JenV). Voor de benoeming van nieuwe leden wordt de werkwijze Bureau ABD voor benoeming van leden raad van bestuur van zelfstandige bestuursorganen gevolgd.
3.5	Alle leden van het bestuur kunnen na één termijn worden herbenoemd na een positieve beoordeling van het functioneren in de achterliggende periode. Dit op basis van een formele evaluatie van de prestaties, de herbenoeming wordt gerechtvaardigd door de bewezen prestaties en de betrokkenheid van het betreffende bestuurslid.	Conform de Wet COA worden leden van het bestuur benoemd voor vier jaren. De aftredende leden kunnen ten hoogste tweemaal worden herbenoemd. De ambtelijke toezichthouder voert het functioneringsgesprek met de voorzitter en de leden van het bestuur.
3.6	Alle leden van het bestuur dienen vanaf indiensttreding en gedurende hun dienstverband verzekerd te zijn van voldoende opleiding en het regelmatig bijwerken van de noodzakelijke kennis en kunde.	Dit is onderdeel van het functioneringsgesprek met de ambtelijke toezichthouder.

3.7	Het bestuur verkrijgt tijdig juiste informatie die het bestuur nodig acht voor het uitoefenen van haar functie (het besturen van de organisatie) in een vorm en van een voldoende kwaliteit om in staat te zijn verantwoordelijkheden te vervullen.	Conform de P&C-cyclus wordt maandelijks gerapporteerd over een set van KPI's en ieder tertaal wordt verantwoording afgelegd door de verschillende units over strategische, operationele en financiële zaken. Daarnaast worden tijdens de wekelijkse bestuursvergadering actuele onderwerpen behandeld.
3.8	Een bestuurder vervult geen nevenfuncties die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van zijn functie als bestuurder van de publieke dienstverlener. Alle nevenfuncties van een bestuurder, anders dan uit hoofde van zijn functie als bestuurder van de organisatie, worden door de bestuurder openbaar gemaakt.	De nevenfuncties van de bestuurders zijn opgenomen in paragraaf 1.8 van het jaarverslag.
3.9	Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de publieke dienstverlener en leden van het bestuur wordt vermeden. Er worden geen besluiten genomen waarbij tegenstrijdige belangen en/of voordelen van leden van het bestuur spelen, die van materiële betekenis zijn voor de organisatie en/of voor de betreffende leden.	Conform het reglement van het bestuur meldt een lid van het bestuur een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor het COA en/of voor zichzelf terstond aan de voorzitter van het bestuur en aan de overige leden van het bestuur en verschaft daarover gevraagd en ongevraagd alle relevante informatie. Het bestuur meldt dit vervolgens aan de minister en treedt in overleg met de minister.
3.10	Het is voor de vervulling van een geloofwaardige rol als bestuurder van een publiek dienstverlener van groot belang dat er inzicht bestaat over een aantal zaken rond de benoeming, dienstbetrekking en andere daarmee samenhangende zaken zoals genoemd in de Handreikingen onder §3.7.	Verwezen wordt naar de financiële verantwoording, waarin hierover opgave wordt gedaan.
3.11	Het bestuur is verantwoordelijk en draagt er zorg voor dat werknemers zonder rechtspositionele gevolgen de mogelijkheid hebben te goeder trouw te rapporteren over vermeende onregelmatigheden binnen de publieke dienstverlener aan het bestuur of aan een door hem daartoe aangewezen vertrouwensfunctionaris. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van bestuurders betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de tegenkracht indien dit binnen de toegekende kaders van de tegenkracht valt en anders aan de vertrouwensfunctionaris. De klokkenluidersregeling wordt in ieder geval op de website van de publieke dienstverlener geplaatst.	De klokkenluidersregeling 'Klachten en Meldingen' staat niet op de website, wel op het intranet van het COA. In het toezichtarrangement is geregeld dat bij vermeende onregelmatigheden die bestuurders betreffen gerapporteerd kan worden aan de toezichthouder. Daarnaast heeft het COA een team van interne vertrouwenspersonen, waar werknemers terecht kunnen met vragen over onder andere integriteit en ongewenst gedag.
3.12	Het bestuur is verantwoordelijk en draagt er zorg voor dat de publieke dienstverlener één of meerdere klachtenregeling(en) heeft. De klachtenregeling is toegankelijk voor iedereen en wordt in ieder geval op de website van de publieke dienstverlener geplaatst.	Het COA heeft een klachtenreglement dat staat op de website en het intranet van het COA. De klachtenregeling voor bewoners en derden is opgenomen op de website van het COA.

4.1	Het bestuur draagt zorg voor een van het bestuur onafhankelijk werkende tegenkracht. Als onderdeel van haar rol in het toezicht op het handelen van het bestuur en/of haar rol in checks and balances bij het handelen van het bestuur denkt en helpt de tegenkracht binnen de kaders van de aan haar toegekende rol constructief mee bij het tot stand komen van de strategie van de organisatie.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.2	De tegenkracht moet een goede balans kennen van kennis, ervaring, onafhankelijkheid en kennis van de publieke dienstverlener en zijn context. Dit stelt hem in staat de aan hem toegekende verplichtingen en verantwoordelijkheden effectief uit te voeren.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.3	Alle leden van de tegenkracht krijgen bij hun indiensttreding voldoende opleiding en werken regelmatig hun kennis en kunde bij.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.4	De tegenkracht voert jaarlijks een formele en grondige evaluatie van het eigen functioneren uit en dat van de individuele leden.	In de spelregels voor het functioneren adviesraad COA is beschreven dat de adviesraad tenminste één keer per jaar op haar werking wordt geëvalueerd.
4.5	Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de publieke dienstverlener en leden van de tegenkracht wordt vermeden. Er worden geen besluiten genomen waarbij tegenstrijdige belangen en/of voordelen van leden van de tegenkracht spelen, die van betekenis zijn voor de publieke dienstverlener en/of voor de betreffende leden.	In de spelregels voor het functioneren adviesraad COA is opgenomen dat de adviezen van de adviesraad geen bindend karakter hebben en dat van een door de adviesraad uitgebracht advies door het bestuur kan worden afgeweken.
5.1	Het bestuur is verantwoordelijk voor het bepalen van de aard en omvang van de belangrijke risico's die men wil nemen om de strategische, publieke en maatschappelijke doelen te bereiken. Het bestuur moet een systeem van risicomanagement en interne beheersing onderhouden. Het bestuur bespreekt de risico's en de beheersing ervan in ieder geval met de tegenkracht. Het bestuur spreekt zich uit over de toekomstverwachtingen van de organisatie.	Hiervoor wordt verwezen naar het verslag van de bedrijfsvoering in het jaarverslag. Het systeem van risicomaanagement zal in 2022 verder worden doorontwikkeld.
5.2	Het bestuur stelt een begroting ten behoeve van het daaropvolgende jaar op.	Jaarlijks wordt conform de Bekostigingsafspraken een begroting opgesteld ter goedkeuring en vaststelling door het ministerie van JenV. Daarnaast wordt een interne begroting opgesteld die geldt als financieel kader voor de units.

5.3	Het bestuur is verantwoordelijk voor een aparte en onafhankelijke positionering van de controllingfunctie in de bedrijfsvoering van de publieke dienstverlener. De controllingfunctie wordt op tijd door het bestuur betrokken bij strategie- en uitvoeringsbesluiten.	De afdeling Concerncontrol onder leiding van een manager Concerncontrol heeft een onafhankelijke positie binnen de organisatie en rapporteert rechtstreeks aan de leden van het bestuur.
5.4	De interne auditfunctie, die een belangrijke rol kan spelen in het beoordelen en toetsen van interne risicobeheersings- en controlesystemen, functioneert onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.	De Auditafdeling onder leiding van manager audit heeft een onafhankelijke positie en rapporteert rechtstreeks aan het bestuur.
6.1	Het bestuur geeft een getrouwe, evenwichtige en begrijpelijke waardering van de toestand en de vooruitzichten van de publieke dienstverlener. De tegenkracht ziet erop toe dat het bestuur deze verantwoordelijkheid vervult.	Verwezen wordt naar het jaarverslag in deze financiële verantwoording.
6.2	De tegenkracht is de opdrachtgever van de externe accountant.	Conform de Kaderwet ZBO is het bestuur de opdrachtgever van de externe accountant.
6.3	De externe accountant is in ieder geval aanwezig bij de vergadering van de tegenkracht waarin over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkelijk aan het bestuur en indien passend in het kader van de aan de tegenkracht toegekende verantwoordelijkheden, aan de tegenkracht.	De externe accountant is aanwezig in de bestuursvergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld.

Bijlage 7   Strategische risico's en interne beheersing

Strategische risico's

Het COA onderkent een aantal strategische risico's, welke naar de aard horen bij het werk van het COA en de context waarin zij werkt. Een zestal strategische risico's zijn benoemd, te weten:

- Schaalbaarheid van de organisatie;
- Sociale veiligheid en leefbaarheid;
- Kwaliteit en beveiliging van informatie;
- Draagvlak;
- Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering;
- Professionaliteit van medewerkers en organisatie.

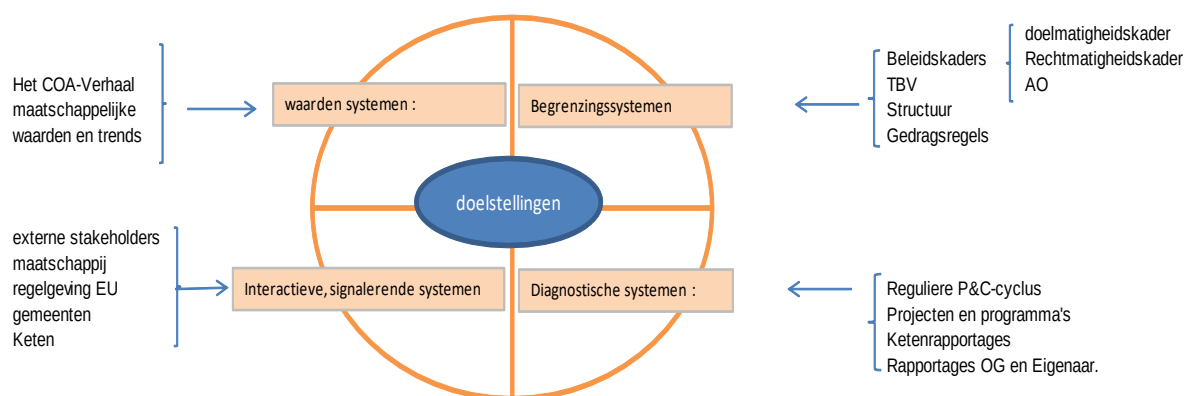
De voorgaande strategische risico's kunnen in meer of mindere mate worden gemitigeerd en beheerst met maatregelen. Het COA actualiseert de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen periodiek. De reguliere taken van interne beheersing zijn in de staande organisatie belegd en over de uitvoering daarvan wordt middels periodieke rapportages en/of verbijzonderde audits gerapporteerd.

- *Het COA is een schaalbare organisatie:*
Om voor elke bewoner een plek te realiseren én doelmatig met de middelen om te gaan dient het COA tijdig en adequaat in te spelen op fluctuaties in de in- en uitstroom van asielzoekers. Op die manier kan het personeelsbestand en de vastgoedportefeuille aansluiten bij de capaciteitsbehoefte en de gewenste kwaliteit. Het COA heeft slechts in beperkte mate invloed op deze fluctuaties, maar probeert hier wel op een gestructureerde wijze op in te spelen. Goede samenwerking met partners is cruciaal. Het COA heeft JenV en het kabinet (commissie Flexibilisering opvang) geadviseerd om een bepaalde omvang van reservecapaciteit aan te houden en om de infrastructuur van landelijk en regionaal overleg met gemeenten (regietafels) in stand te houden. Met deze maatregelen is het risico dat tijdige op- en afschaling bij hoge instroom of bij krimp niet kan worden gerealiseerd binnen bepaalde bandbreedtes gemitigeerd.
- *Het COA draagt zorg voor (sociale) veiligheid en leefbaarheid in de opvang:*
Het COA wil een veilige en leefbare woonomgeving aan al zijn bewoners bieden. Het risico bestaat dat als gevolg van een toenemende instroom van asielzoekers met specifieke problematiek de grenzen aan de opvang wat betreft leefbaarheid en veiligheid van (mede)bewoners, medewerkers en omgeving van locaties worden bereikt. Dit zal leiden tot incidenten op locaties en mogelijk verlies van draagvlak vanuit de bijbehorende negatieve effecten op het imago van het COA. Om dit risico te beheersen investeert het COA veel in vakmanschap van het personeel, in ondersteunende methodieken en specifiek aanbod in samenwerking met partners. Waar nodig worden (tijdelijk) maatregelen genomen in overleg met ketenpartners, gemeente en politie.
- *Het COA beslist op basis van data van hoge kwaliteit en deze data is veilig:*
Informatiebeveiliging is belangrijk in het werk van het COA. Op het gebied van ICT zijn belangrijke maatregelen getroffen om de continuïteit van de dienstverlening te borgen. De informatiebeveiliging is in de basis op orde. Wanneer ondanks de genomen maatregelen incidenten optreden op het gebied van informatiebeveiliging heeft dit (financiële) consequenties vanwege mogelijke claims (Wbp) en het imago van het COA als overheidsorganisatie.

- *Het COA en draagvlak:*
Om als COA te worden gezien als betrouwbare partner en werkgever is een positieve reputatie en imago van belang. Het COA heeft medewerking van de opdrachtgever, lokale overheden (gemeenten, provincies), landelijke politiek, overige betrokken instanties en maatschappij nodig om haar doelen te realiseren. Het risico bestaat dat het COA mogelijk niet voldoende in staat is om aan de verwachtingen te voldoen van deze stakeholders, wat impact heeft op het draagvlak. Bij gebrek aan draagvlak is het vinden nieuwe locaties veel lastiger. Wat kan leiden tot een gebrek aan capaciteit. Het draait immers om de samenwerking met (lokale) partners. Beheersmaatregel ligt op het gebied van landelijke en lokaal stakeholder-management en een passende landelijke communicatiestrategie.
- *Het COA heeft een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering:*
Het COA dient als publiekrechtelijke organisatie te voldoen aan vereisten als efficiency, doelmatigheid en rechtmatigheid. Het risico bestaat dat het COA zich richting opdrachtgever en eigenaar niet kan verantwoorden over het naleven van de vigerende externe wet- en regelgeving en/of het leveren van een product met de gewenste kwaliteit. Het COA heeft een aantal maatregelen genomen om dit risico te verkleinen. Belangrijkste zijn een duidelijke externe afspraak (productenklapper, bekostigingssystematiek), een consistente doorvertaling van wetten en externe afspraken naar interne afspraken en het periodiek auditen van de werking.
- *Het COA is een professionele organisatie met professionele werknemers:*
Voor de uitvoering en het realiseren van de doelen dient het COA te beschikken over voldoende en gekwalificeerde medewerkers. Het risico bestaat dat medewerkers zich onvoldoende ontwikkelen in relatie tot de veranderde eisen die aan hen worden gesteld. Het COA investeert veel in personeelsbeleid dat die professionele houding en vakmanschap ondersteunt, bijvoorbeeld in opleidingen, loopbaanpaden en vitaliteitsbeleid.

Control framework

In het kader van het bewaken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsvoering en het mitigeren van bovenstaande risico's wil het COA nadrukkelijker gebruik maken van een hierop toegesneden controlframework. Op basis van de centrale doelstellingen uit de doelenboom zijn de strategische risico's beschreven. De doelstellingen en bijbehorende KPI's spelen ook een belangrijke rol in de sturing en verantwoording.

Planning & Control-cyclus

De interne beheersing moet ertoe bijdragen dat het COA de doelstellingen die door middel van de besturing zijn vastgelegd ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Dit is grotendeels geborgd via een reguliere P&C-cyclus. Als onderdeel van de P&C-cyclus hebben de directeuren en de managers van de stafdiensten een begroting en jaarplan opgesteld. De doelen en de bijbehorende afspraken zijn vastgelegd in managementcontracten, die door het bestuur zijn vastgesteld. Per tertaal heeft de directeur/stafmanager schriftelijk verantwoording aan het bestuur afgelegd en toelichting gegeven over de voortgang.

Per tertaal vond de externe verantwoording plaats richting de opdrachtgever en eigenaar van het ministerie van JenV.

Sturing op strategische doelen

- de eenduidige doelenboom is de basis voor alle activiteiten, KPI's, projecten en programma's. Zo fungeert de doelenboom als uniform afwegingskader waartegen die activiteit kan worden afgezet: aan welk doel/resultaat draagt dit bij en in geval van de noodzaak tot prioritering: welke activiteit krijgt dan voorrang.
- in de doelen en de KPI's is een onderscheid in organisatie laag. Elk hiërarchisch niveau heeft zijn eigen set aan aggregerbare doelen. Dit maakt het mogelijk dat elke hiërarchische laag zich kan richten op de resultaten en informatie die voor die laag van belang zijn.

Doelenboom COA Meerjarenstrategie 2020-2025

Missie

Het COA biedt asielzoekers leefbare en veilige opvang en begeleidt hen naar een toekomst in Nederland of daarbuiten, in samenwerking met partners in de samenleving

Strategische doelstellingen

Het COA biedt altijd voldoende menswaardige en flexibele opvang voor asielzoekers

Het COA stelt bewoners in staat en stimuleert hen om zelfredzaam te zijn

Het COA handelt transparant & voorspelbaar en creëert samen met partners maatschappelijke meerwaarde en draagvlak

Tactische doelstellingen

Stabiele portefeuille en flexibiliseren van locaties

Afname verblijfsduur vergunninghouders in de opvang

Bieden van een veilige omgeving voor de bewoner, medewerker en de buurt

Beperken verhuisbewegingen bewoners

Doorlopende lijn begeleiding en integratie

Vroegtijdige begeleiding tot terugkeer

Creëren van gezamenlijke oplossingen voor nationale en lokale maatschappelijke vraagstukken

Internationaal bijdragen aan harmonisering opvang en begeleiding

Operationele doelstellingen

Stabiele opvangportefeuille (middel) lange termijn door flexibele inzetbaarheid opvanglocaties

Terugdringen verblijfsduur nareizigers en referenten

Een bewoner is en voelt zich veilig op locatie

Vroegtijdige screening aanmeldlocaties

Kansrijke koppeling nieuwe vergunninghouders

Begeleiding gericht op terugkeer met perspectief vanaf dag 1

Betere resultaten en meer draagvlak door goede samenwerking met betrokken partners

Gemeenten herkennen meerwaarde van opvanglocatie

Delen van kennis en expertise vanuit kennisplatform

Strategische inzet van COA-experts

Regionale afspraken inzet op- en afschalen

Hervestigers rechtstreeks huisvesten in gemeenten

Afname overlastgevend gedrag op en rond locaties

Stabiliteit voor minderjarige bewoners

Dagbesteding gericht op de toekomst

Doorontwikkelen integrale ketensamenwerking, visie, -strategie en rollen

Meer begrip, draagvlak en betere reputatie door open proactieve communicatie

Terugbrengen verblijfsduur reguliere vergunninghouders

Bewoner vroegtijdig in beeld

Aanpassen plaatsingsproces

Warme overdracht aan gemeenten

Gestroomlijnde (keten)processen i.r.t. terugkeer (en vertrek)

Dwarsdoorsnijdende thema's

Verduurzaming: waarde creëren voor milieu

Meer circulariteit

Verduurzamen energieverbruik

Opwekken hernieuwbare energie

Verduurzamen vervoer

Duurzame huisvesting

Inspelen op technologische ontwikkelingen

Vergrotten efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit van de opvang en begeleiding

Digitale fitheid COA-organisatie

Plaats en tijd onafhankelijk werken

Inclusie en normalisatie digitale participatie

Zelfredzaamheid vergroten door technologie

Toekomst en Kaders vanuit I-strategie

Toepassen van innovatieve technologieën in de bedrijfsprocessen

Randvoorwaarde

Sterke organisatie

Wendbare organisatie

Werken bij COA is voor medewerkers veilig en uitdagend

Solide bedrijfsvoering

Voortdurend alert

Strategisch doortastend

Operationeel slagvaardig

Veilig werkklimaat

Uitdagend werkklimaat

Beheer en processen geïmplementeerd op orde

Een hogere klantwaarde tegen lagere kosten